

ส่วนที่ ๒

ยุทธศาสตร์การพัฒนากองกรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

๑.๑ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๕ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ โดยกำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อรับผิดชอบในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดวิธีการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ ในการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผล รวมทั้งกำหนดมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทุกภาคส่วนดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

เพื่อให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการจัดทำ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านต่างๆ รวม ๖ คณะอันประกอบด้วย คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อรับผิดชอบในการดำเนินการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด ตลอดจนได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวางเพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ภายในช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน

สถานการณ์ แนวโน้ม วิสัยทัศน์ และเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ

๑. บทนำ

การพัฒนาประเทศไทยนับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ เป็นต้นมาได้ส่งผลให้ประเทศมีการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งในด้านเศรษฐกิจที่ประเทศไทยได้รับการยกระดับเป็นประเทศในกลุ่มบนของกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลาง ในด้านสังคมที่มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนส่งผลให้ประเทศไทยหลุดพ้นจากการเป็นประเทศยากจน และในด้านสิ่งแวดล้อมที่ประเทศไทยมีข้อได้เปรียบในความหลากหลายเชิงนิเวศ อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังมีความท้าทายต่อการพัฒนาที่สำคัญ อาทิ อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจในปี ๒๕๖๐ ที่ร้อยละ ๓.๙ ถือว่าอยู่ในระดับต่ำกว่าศักยภาพ เมื่อเทียบกับร้อยละ ๖.๐ ต่อปีในช่วงเวลาเกือบ ๖ ทศวรรษที่ผ่านมา โดยมีสาเหตุหลักจากการชะลอตัวของการลงทุนภายในประเทศและสถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่ยังไม่ฟื้นตัวได้เต็มที่ที่โครงสร้างเศรษฐกิจไทยที่ยังไม่สามารถขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมได้อย่างเต็มประสิทธิภาพภาคบริการและภาคเกษตรมีผลผลิตในการผลิตใน

ระดับต่ำ ขาดการนำเทคโนโลยีเข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต ประกอบกับแรงงานไทยยังมีปัญหาเรื่องคุณภาพและสมรรถนะที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการในการขับเคลื่อนการพัฒนาของประเทศ

นอกจากนั้น ศักยภาพและคุณภาพของประชากรไทยทุกช่วงวัยยังคงเป็นปัจจัยท้าทายสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ แม้ว่าการเข้าถึงระบบบริการสาธารณสุข การศึกษา บริการสาธารณสุข โครงสร้างพื้นฐานต่างๆ และการคุ้มครองทางสังคมอื่น ๆ ของคนไทยมีความครอบคลุมเพิ่มมากขึ้น แต่ยังคงมีปัญหาเรื่องคุณภาพการให้บริการที่มีมาตรฐานแตกต่างกันระหว่างพื้นที่ ซึ่งเป็นหนึ่งในสาเหตุหลักที่ทำให้ประเทศไทยยังคงมีปัญหาความเหลื่อมล้ำในหลายมิติ ขณะที่ปัญหาด้านความยากจนยังคงเป็นประเด็นท้าทายในการยกระดับการพัฒนาประเทศให้ประชาชนมีรายได้สูงขึ้นและแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำอย่างยั่งยืน ขณะเดียวกันการวางกลยุทธ์ระยะยาวในการฟื้นฟู การใช้ และการรักษาทรัพยากรอย่างบูรณาการเพื่อการพัฒนาประเทศที่ผ่านมายังขาดความชัดเจน ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศยังมีปัญหาการใช้อย่างสิ้นเปลืองและเสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว

ทั้งนี้ ปัญหาดังกล่าวข้างต้นมีสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ การพัฒนาประเทศขาดความต่อเนื่องและความยืดหยุ่นในการตอบสนองต่อความต้องการและปัญหาของประชาชน ขณะที่ความมั่นคงภายในประเทศยังมีหลายประเด็นที่ต้องเสริมสร้างให้เกิดความเข้มแข็ง ลดความขัดแย้งทางความคิดและอุดมการณ์ที่มีรากฐานมาจากความเหลื่อมล้ำ ความไม่เสมอภาค การขาดความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม และปัญหาการขาดเสถียรภาพทางการเมืองตลอดจนส่งเสริมคนในชาติให้ยึดมั่นสถาบันหลักเป็นศูนย์รวมจิตใจให้เกิดความรักและความสามัคคี

ในขณะเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่มีสัดส่วนประชากรวัยแรงงานและวัยเด็กที่ลดลงและประชากรสูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ มีความท้าทายมากขึ้น ทั้งในส่วนของเสถียรภาพทางการเงินการคลังของประเทศในการจัดสวัสดิการเพื่อดูแลผู้สูงอายุที่เพิ่มสูงขึ้น การลงทุนและการออม การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ความมั่นคงทางสังคม การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนซึ่งจะเป็นประเด็นท้าทายต่อการขับเคลื่อนประเทศไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว

๒. ปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ

แม้ว่าประเทศไทยจะมีตำแหน่งที่ตั้งที่สามารถเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงในภูมิภาค และเป็นประตูสู่เอเชีย แต่การที่มีอาณาเขตติดกับประเทศเพื่อนบ้านหลายประเทศ ทำให้ปัญหาด้านเขตแดนกับประเทศเพื่อนบ้านยังคงเป็นความท้าทายด้านความมั่นคงในอนาคต นอกจากนี้ ประเทศไทยยังคงต้องให้ความสำคัญกับปัญหาด้านความมั่นคงอื่น ๆ ที่มีความซับซ้อน ละเอียดอ่อน และมีความเชื่อมโยงกันหลายมิติ ที่อาจเป็นประเด็นท้าทายต่อการสร้างบรรยากาศความไว้วางใจระหว่างรัฐกับประชาชนและระหว่างประชาชนกับประชาชน ซึ่งรวมถึงการสร้างสามัคคีของคนในชาติที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างกลุ่มประชากรไทยที่มีแนวคิดและความเชื่อที่แตกต่างกันอย่างยั่งยืนนอกจากนี้ การขยายอิทธิพลและการเพิ่มบทบาทของประเทมหาอำนาจ ที่อาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบหลายขั้วอำนาจ หรือเกิดการย้ายขั้วอำนาจทางเศรษฐกิจ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต ขณะที่องค์กรที่ไม่ใช่รัฐ องค์กรการระหว่างประเทศ และบริษัทข้ามชาติ จะมีบทบาทมากขึ้นในการกำหนดกฎ ระเบียบ ทิศทางความสัมพันธ์และมาตรฐานสากลต่างๆ ทั้งในด้านความมั่นคง และเศรษฐกิจ รวมทั้งการรวมกลุ่มเศรษฐกิจและการเปิดเสรีในภูมิภาคที่นำไปสู่ความเชื่อมโยงในทุกระบบ อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านอาชญากรรมข้ามชาติและเศรษฐกิจนอกระบบ รวมทั้งปัญหายาเสพติด การค้ายาเสพติด และการลักลอบเข้าเมือง

ในทางกลับกัน ความเปลี่ยนแปลงจากโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดจะก่อให้เกิดนวัตกรรมอย่างพลิกผัน อาทิ เทคโนโลยี

ปัญญาประดิษฐ์ อินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ หุ่นยนต์และโดรน เทคโนโลยีพันธุกรรม สมัยใหม่ และเทคโนโลยีทางการเงิน ซึ่งตัวอย่างแนวโน้มการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดดเหล่านี้ คาดว่าจะเป็นปัจจัยสนับสนุนหลักที่ช่วยทำให้เศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มที่จะกลับมาขยายตัวได้เข้มแข็งขึ้น แนวโน้มสำคัญที่จำเป็นต้องมีการติดตามอย่างใกล้ชิด อาทิการรวมกลุ่มทางการค้าและการลงทุนที่จะมีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น การแข่งขันที่คาดว่าจะรุนแรงขึ้นในการเพิ่มผลิตภาพและสร้างความหลากหลายของสินค้าและบริการที่ตอบโจทย์รูปแบบชีวิตใหม่ๆ

นอกจากนั้น ประเทศไทยคาดว่าจะเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัยระดับสุดยอดในปี ๒๕๗๔ จะก่อให้เกิดโอกาสใหม่ๆ ในการตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคนสูงวัยที่จะมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการคาดการณ์ว่าครอบครัวไทยจะมีขนาดเล็กลงและมีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้นประชากรในประเทศไทยจะมีช่วงอายุที่แตกต่างกันและจะมีกลุ่มคนช่วงอายุใหม่ๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ดังนั้น การเตรียมความพร้อมของประชากรให้มีคุณภาพและการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการผลิตและการบริการของประเทศจะเป็นความท้าทายสำคัญในระยะต่อไป

ในขณะเดียวกัน โครงสร้างประชากรที่เข้าสู่สังคมสูงวัย อาจทำให้เกิดความต้องการแรงงานต่างชาติเพิ่มมากขึ้นเพื่อทดแทนจำนวนแรงงานไทยที่ลดลง ซึ่งปัจจัยด้านการเปิดเสรีในภูมิภาคและความก้าวหน้าของการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งในภูมิภาคจะทำให้การเคลื่อนย้ายแรงงานและการย้ายถิ่นมีความสะดวกมากขึ้น และเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายประชากรเข้าออกประเทศเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มประชากรที่มีศักยภาพซึ่งมีแนวโน้มในการเคลื่อนย้ายไปเรียนหรือทำงานในทั่วทุกมุมโลกสูงขึ้น ทั้งนี้ การย้ายถิ่นส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาโอกาสทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น จึงอาจจะเป็นไปได้ที่ประเทศไทยจะยังคงเป็นประเทศผู้รับของประชากรจากประเทศเพื่อนบ้านขณะที่ประชากรไทย โดยเฉพาะแรงงานทักษะอาจมีแรงจูงใจในการย้ายถิ่นไปยังประเทศที่มีระดับการพัฒนาที่ดีกว่า อาจทำให้การแย่งชิงแรงงานมีความรุนแรงมากขึ้น ซึ่งจะยิ่งทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงของบริบทสังคมไทย

นอกจากนี้ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศคาดว่าจะมีความรุนแรงมากขึ้นทั้งในเชิงความผันผวน ความถี่ และขอบเขตที่กว้างขวางมากขึ้น ซึ่งจะสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ระบบโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น ตลอดจนระบบผลิตทางการเกษตรที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกับความมั่นคงด้านอาหารและน้ำ ขณะที่ระบบนิเวศต่างๆ มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างสูงในการสูญเสียความสามารถในการรองรับความต้องการของมนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างไรก็ดี ระดับความรุนแรงของผลกระทบอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกและความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศต่าง ๆ ดังกล่าวที่แต่ละประเทศจะต้องเผชิญจะมีความแตกต่างกัน ทำให้การเป็นสังคมสีเขียว การรักษาและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการจะได้รับความสำคัญและความสนใจจากนานาประเทศรวมทั้งประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกรวมถึงการสร้างสมดุลความมั่นคงด้านพลังงานและอาหารมีแนวโน้มที่จะมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้นกฎระเบียบและข้อตกลงด้านสิ่งแวดล้อมจะมีความเข้มข้นและเข้มงวดขึ้น โดยกรอบการพัฒนาตามข้อตกลงระหว่างประเทศต่างๆ ที่สำคัญ เช่น เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และบันทึกความตกลงปารีสจะได้รับการนำไปปฏิบัติอย่างจริงจังมากยิ่งขึ้น

แนวโน้มเหล่านี้จะก่อให้เกิดความท้าทายต่อการพัฒนาประเทศในหลายมิติ ทั้งใน ส่วนของการจ้างงานและอาชีพ สาขาการผลิตและบริการใหม่ๆ ความมั่นคงของประเทศอันเกิดจากภัย คุกคามและความเสี่ยงด้านอื่นๆ ที่ซับซ้อนขึ้น อาชญากรรมไซเบอร์ รูปแบบการก่อสงครามที่ใช้เทคโนโลยี เป็นเครื่องมือ การเคลื่อนย้ายอย่างเสรีและรวดเร็วของผู้คน เงินทุน ข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ เทคโนโลยี และสินค้าและบริการ การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่รวดเร็วและคาดการณ์ได้ยาก การ เกิดขึ้นของโรคระบาด และโรคอุบัติใหม่ที่จะส่งผลให้การเฝ้าระวังด้านการสาธารณสุขในประเทศมีความ สำคัญมากขึ้น อาจนำไปสู่ปัญหาความเหลื่อมล้ำที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นได้ หากไม่มีมาตรการที่มี ประสิทธิภาพในการป้องกันและรองรับผลกระทบต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ซึ่งรวมถึงการเตรียมความพร้อม เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบพลิกผันที่จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะ อย่างยิ่งหากการเข้าถึงเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐาน และองค์ความรู้สมัยใหม่มีระดับความแตกต่างกัน ระหว่างกลุ่มประชากรต่างๆ โดยการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมดังกล่าวจะส่งผลต่อทั้งการ จ้างงานและอาชีพที่จะมีรูปแบบและลักษณะงานที่เปลี่ยนไป มีความต้องการแรงงานที่มีสมรรถนะสูงเพิ่ม มากขึ้น หลายอาชีพอาจหายไปจากตลาดงานในปัจจุบันและบางอาชีพจะถูกทดแทนด้วยระบบอัตโนมัติ โดยเฉพาะอาชีพที่ต้องการทักษะระดับต่ำ ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อความมั่นคงและคุณภาพชีวิตของ ประชาชนที่ปรับตัวไม่ทันหรือขาดความรู้และทักษะที่ทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปกระแสโลกาภิวัตน์ที่จะ ทำให้เกิดการขยายความเป็นเมือง วิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางสภาพ ภูมิอากาศที่อาจจะมีผลกระทบรุนแรงมากขึ้น ซึ่งปัจจัยทั้งหมดดังกล่าวจะส่งผลให้ปัญหาความยากจนและ ความเหลื่อมล้ำของประเทศมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

จากปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในมิติ ต่างๆข้างต้น เห็นได้ว่าบริบทและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็ว มีพลวัตสูง และมีความซับซ้อนหลากหลายมิติ ซึ่งจะส่งผลต่ออนาคตการพัฒนาประเทศอย่าง มาก ดังนั้น การพัฒนาประเทศจึงจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์การพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติและทุกด้านการ พัฒนาที่เกี่ยวข้อง มีความร่วมมือในลักษณะประชารัฐจากภาคส่วนต่างๆ ในรูปแบบของหุ้นส่วนการพัฒนาที่ เป็นการดำเนินงานอย่างบูรณาการ เนื่องจากทุกมิติการพัฒนามีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน โดยประเทศ ไทยจำเป็นต้องมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความรู้ สมรรถนะ และทักษะที่สอดคล้องกับการ เปลี่ยนแปลงต่างๆ สามารถรู้เท่าทันและปรับตัวให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข มีอาชีพที่มั่นคง สร้างรายได้ ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์และกติกาใหม่ๆ และมาตรฐานที่สูงขึ้น โดยเฉพาะในโลก ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบและปัจจัยส่งเสริมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไป พร้อมกัน ทั้งในส่วนของการเรียนการสอน และการพัฒนาทักษะฝีมือที่สอดคล้องกันกับการพัฒนา ของคนในแต่ละช่วงวัย ระบบบริการสาธารณะ โครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งการให้ความสำคัญกับการส่งเสริม เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้ประเทศไทยสามารถยกระดับเป็นเจ้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมก้าวทัน โลก จากการต่อยอดการพัฒนาบนพื้นฐานนโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ ส่งผลให้เกิดการสร้างห่วงโซ่มูลค่าทาง เศรษฐกิจในทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรและภาคบริการ กระจายผลประโยชน์จากการพัฒนา ลด ปัญหาความเหลื่อมล้ำ และนำไปสู่การเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกภาคส่วน

นอกจากนี้ ประเทศไทยต้องให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลความมั่นคงด้าน พลังงานและอาหาร การรักษาไว้ซึ่งความหลากหลายเชิงนิเวศ การส่งเสริมการดำเนินชีวิตและธุรกิจ และ การพัฒนาและขยายความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่องที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมกับการมี ข้อกำหนดของรูปแบบและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการใช้พื้นที่ที่ชัดเจน ขณะที่การพัฒนา

โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ กฎหมาย ระบบภาษีต้องมีกลยุทธ์การพัฒนาที่สามารถอำนวยความสะดวกและส่งเสริมให้ประเทศมีศักยภาพการแข่งขันที่สูงขึ้น และสามารถใช้จุดแข็งในเรื่องตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของประเทศให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศมากขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญของการรวมกลุ่มความร่วมมือกับนานาประเทศในระดับภูมิภาคและระดับโลก เพื่อกระชับและสร้างสัมพันธ์ไมตรี เสริมสร้างความสัมพันธ์ทางการทูต ซึ่งจะก่อให้เกิดการสร้างพลังทางเศรษฐกิจและรักษาความมั่นคงของประเทศ โดยจำเป็นต้องสร้างความพร้อมในการที่จะยกระดับมาตรฐานและมีการปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกติกาสากลในด้านต่างๆ ขณะเดียวกันประเทศไทยจำเป็นต้องเร่งให้มีการปฏิรูประบบราชการและการเมืองเพื่อให้เกิดการบริหารราชการที่ดีและมีเสถียรภาพทางการเมือง มีการส่งเสริมคนในชาติให้ยึดมั่นสถาบันหลักเป็นศูนย์รวมจิตใจเพื่อให้เกิดความรักความสามัคคี และลดความขัดแย้งภายในประเทศ โดยที่นโยบายการพัฒนาต่างๆ จำเป็นต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับโครงสร้างและลักษณะพฤติกรรมของประชากรที่อาจจะมีความแตกต่างจากปัจจุบันมากขึ้น

ดังนั้น ภายใต้เงื่อนไขโครงสร้างประชากร โครงสร้างเศรษฐกิจ สภาพสังคม สภาพภูมิอากาศสิ่งแวดล้อม และปัจจัยการพัฒนาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการวางแผนการพัฒนาที่รอบคอบและครอบคลุม อย่างไรก็ตาม หลายประเด็นพัฒนาเป็นเรื่องที่ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการปรับตัวซึ่งจะต้องหยั่งรากลึกถึงไปถึงการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้างการขับเคลื่อนการพัฒนาให้ประเทศเจริญก้าวหน้าไปในอนาคตจึงจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์ในระยะยาวที่ต้องบรรลุ พร้อมทั้งแนวยุทธศาสตร์หลักในด้านต่างๆ เพื่อเป็นกรอบในการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างบูรณาการบนพื้นฐานประชารัฐเพื่อยกระดับจุดแข็งและจุดเด่นของประเทศ และปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อนและจุดด้อยต่างๆ อย่างเป็นระบบ โดยยุทธศาสตร์ชาติจะเป็นเป้าหมายใหญ่ในการขับเคลื่อนประเทศ และถ่ายทอดไปสู่แผนในระดับอื่น ๆ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติทั้งในระดับยุทธศาสตร์ ภารกิจและพื้นที่ ซึ่งรวมถึงพื้นที่พิเศษต่างๆ อาทิ เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเพื่อให้การพัฒนาประเทศสามารถดำเนินการได้อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และ ยั่งยืน

๓. วิสัยทัศน์ประเทศไทย

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อสนองต่อต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติ และประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคม ท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ความเจริญเติบโตของชาติ ความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี

ความมั่นคง หมายถึง การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครัวเรือน และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติทางการทหาร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง เช่น ประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์มีความเข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน มีระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล สังคมมีความปรองดองและความสามัคคี สามารถผนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชนมีความเข้มแข็ง ครอบครัวมีความอบอุ่น ประชาชน

มีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียงกับการดำรงชีวิต มีการออมสำหรับวัยเกษียณ ความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

ความมั่งคั่ง หมายถึง ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืนจนเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรมีความอยู่ดีมีสุขได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น และมีการพัฒนาอย่างทั่วถึงทุกภาคส่วนมีคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติ ไม่มีประชาชนที่อยู่ในภาวะความยากจนเศรษฐกิจในประเทศมีความเข้มแข็งขณะเดียวกันต้องมีความสามารถในการแข่งขันกับประเทศต่างๆทั้งในตลาดโลกและตลาดภายในประเทศเพื่อให้สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศตลอดจนมีการสร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคตเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไป และประเทศไทยมีบทบาทที่สำคัญในเวทีโลก และมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าอย่างแน่นแฟ้นกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย เป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ เพื่อให้เป็นพลังในการพัฒนา นอกจากนี้ยังมีความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่องไปได้ ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่อยู่บนหลักการใช้ การรักษาและการฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ไม่ใช่ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศ การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม รัฐบาลมีนโยบายที่มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืนและให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืน

โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ **“ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน”** โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคมนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของ

ทรัพยากรธรรมชาติ

- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๔. ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ

๔.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

- (๑) การรักษาความสงบภายในประเทศ
- (๒) การป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง
- (๓) การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อ

ความมั่นคงของชาติ

(๔) การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์การภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ

(๕) การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

๔.๒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

(๑) การเกษตรสร้างมูลค่า

(๒) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

(๓) สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว

๔.๔ โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก

(๕) พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่

๔.๓ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

(๑) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม

(๒) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

(๓) ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑

(๔) การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย

(๕) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี

(๖) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ

ทรัพยากรมนุษย์

(๗) การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนา

ประเทศ

๔.๔ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

(๑) การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ

(๒) การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี

(๓) การเสริมสร้างพลังทางสังคม

(๔) การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและ

การจัดการตนเอง

๔.๕ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับ

สิ่งแวดล้อม

(๑) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว

(๒) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล

(๓) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ

(๔) พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้น

ความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง

(๕) พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

(๖) ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

๔.๖ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

(๑) ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวกรวดเร็ว โปร่งใส

(๒) ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่

- (๓) ภาครัฐมีขนาดเล็กลง เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ
- (๔) ภาครัฐมีความทันสมัย
- (๕) บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ
- (๖) ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- (๗) กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น
- (๘) กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค

๑.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ได้จัดทำขึ้นในช่วงเวลาของการปฏิรูปประเทศและสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและเชื่อมโยงกันใกล้ชิดกันมากขึ้น โดยได้น้อมนำหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นปรัชญานาทางในการพัฒนาประเทศต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙-๑๑ เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและช่วยให้สังคมไทยสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคง เกิดภูมิคุ้มกัน และมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ส่งผลให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน

ในการจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ครั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้จัดทำบนพื้นฐานของกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) ซึ่งเป็นแผนหลักของการพัฒนาประเทศ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) รวมทั้งการปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย ๔.๐ ตลอดจนประเด็นการปฏิรูปประเทศ นอกจากนั้น ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน ทั้งในระดับกลุ่มอาชีพ ระดับภาค และระดับประเทศในทุกขั้นตอนของแผนฯ อย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง เพื่อร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์และ ทิศทางการพัฒนาประเทศ รวมทั้งร่วมจัดทารายละเอียดยุทธศาสตร์ของแผนฯ เพื่อมุ่งสู่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน”

การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ จึงเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญในการเชื่อมต่อกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในลักษณะการแปลงยุทธศาสตร์ระยะยาวสู่การปฏิบัติ โดยในแต่ละยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ได้กำหนดประเด็นการพัฒนา พร้อมทั้งแผนงาน/โครงการสำคัญที่ต้องดำเนินการให้เห็นผลเป็นรูปธรรมในช่วง ๕ ปีแรกของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ขณะเดียวกัน ยังได้กำหนดแนวคิดและกลไกการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลที่ชัดเจน เพื่อกำกับให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีทิศทางและเกิดประสิทธิภาพ นาไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทย

๑. ภาพรวมการพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

๑.๑ หลักการ

๑.๒ จุดเปลี่ยนสำคัญในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ ๑๒

๑.๓ ประเด็นการพัฒนาหลักที่สำคัญในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

๒. การประเมินสภาพแวดล้อมการพัฒนาประเทศ

๒.๑ สถานการณ์และแนวโน้มภายนอก

๒.๒ สถานการณ์และแนวโน้มภายใน

๓. วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

๓.๑. วัตถุประสงค์

๓.๒. เป้าหมายรวม

๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ

ยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ มีทั้งหมด ๑๐ ยุทธศาสตร์ โดยมี ๖ ยุทธศาสตร์ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และอีก ๔ ยุทธศาสตร์ที่เป็นปัจจัยสนับสนุน ดังนี้

๔.๑ ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

๔.๒ ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

๔.๓ ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

๔.๔ ยุทธศาสตร์การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

๔.๕ ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน

๔.๖ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาลในสังคมไทย

๔.๗ ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

๔.๘ ยุทธศาสตร์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม

๔.๙ ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ

๔.๑๐ ยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

๕. การขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ สู่การปฏิบัติ

๕.๑ หลักการ

๕.๒ แนวทางขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

๕.๓ การติดตามประเมินผลแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

๑.๓ แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด

➔ แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ ฉบับทบทวน

๑. สภาพทั่วไป

๑.๑ ที่ตั้ง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งอยู่ระหว่างละติจูด ๑๔°๗' ถึง ๑๘°๒๗' เหนือ และลองจิจูด ๑๐๐°๕๔' ถึง ๑๐๕°๓๗' ตะวันออก ตั้งอยู่ในตำแหน่งศูนย์กลางของอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง โดยมีอาณาเขตติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ด้านตะวันออกและด้านเหนือ มีแม่น้ำโขงเป็นเส้นกั้นพรมแดน และด้านใต้ ติดต่อราชอาณาจักรกัมพูชา โดยมีเทือกเขาพนมดงรัก กั้นพรมแดน

๑.๒ พื้นที่และลักษณะภูมิประเทศ มีพื้นที่รวม ๑๐๕.๕๓ ล้านไร่ ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบสูง มีความลาดเอียงไปทางตะวันออก มีลักษณะคล้ายกระทะ แบ่งเป็น ๒ เขตใหญ่ ได้แก่ บริเวณแอ่งที่ราบโคราช อยู่บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำมูลและชี ลักษณะเป็นที่ราบสูงสลับกับเนินเขา และบริเวณแอ่งสกลนคร อยู่ทางตอนเหนือของภาค ตั้งแต่แนวเขาภูพานไปจนถึงแม่น้ำโขง เทือกเขาที่แบ่งระหว่างแอ่งโคราชและแอ่งสกลนคร ได้แก่ เทือกเขาภูพาน

๑.๓ ภูมิอากาศ มีอากาศร้อนชื้นสลับกับแล้ง แบ่งเป็น ๓ ฤดู คือ ฤดูร้อน ช่วงเดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม อากาศจะร้อนและแห้งแล้งมาก จังหวัดที่มีอุณหภูมิสูงสุด คือ อุรธานี ฤดูฝน ช่วงเดือนพฤษภาคม-ตุลาคม ได้รับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ทำให้มีฝนตกเป็นบริเวณกว้าง แต่มีแนวเทือกเขาตงพญาเย็นและสันเขาแพ่ง กั้นลมฝนจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ส่งผลให้พื้นที่แอ่งโคราช ซึ่งเป็นเขตเงาฝน จึงมีสภาพแห้งแล้งกว่าแอ่งสกลนคร จังหวัดที่มีฝนตกมากที่สุด คือ นครพนม ฝนตกน้อยที่สุด คือ นครราชสีมา ฤดูหนาว ช่วงเดือน พฤศจิกายน-กุมภาพันธ์ อากาศหนาวเย็น ได้รับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจากประเทศจีน จังหวัดที่มีอุณหภูมิต่ำสุด คือ จังหวัดเลย

๑.๔ การใช้ประโยชน์ที่ดิน ในปี ๒๕๕๙ มีพื้นที่รวม ๑๐๕.๕๓ ล้านไร่ จำแนกเป็นพื้นที่ป่าไม้ ๑๕.๖๖ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๑๔.๙ พื้นที่ทำการเกษตร ๖๓.๘๗ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๖๐.๕ และพื้นที่ใช้ประโยชน์อื่นๆ ๒๖.๐๒ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๒๔.๗ ของพื้นที่ภาค

๑.๕ ทรัพยากรธรรมชาติ

๑.๕.๑ ดิน สภาพดินเป็นดินทรายไม่อุ้มน้ำ ทำให้ขาดแคลนน้ำ และขาดธาตุอาหาร ได้ดินมีเกลือหิน ทำให้ดินเค็ม จึงมีข้อจำกัดต่อการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

๑.๕.๒ แหล่งน้ำ มีลุ่มน้ำขนาดใหญ่ ๓ ลุ่ม ได้แก่ แม่น้ำชี มีความยาวประมาณ ๗๖๕ กิโลเมตร ยาวที่สุดในประเทศไทย มีต้นน้ำที่ทิวเขาเพชรบูรณ์ และไหลไปรวมกับแม่น้ำมูลที่จังหวัดอุบลราชธานี แม่น้ำมูล มีความยาวประมาณ ๖๔๑ กิโลเมตร ต้นน้ำอยู่ที่เทือกเขาสันกำแพงแล้วไหลลงสู่แม่น้ำโขงที่จังหวัดอุบลราชธานี นอกจากนี้ยังมีลำน้ำสาขาย่อย ได้แก่ ลาปาว ลาน้ำอูน ลาน้ำสงคราม ลาเสียว ลาน้ำเลย ลาน้ำพอง และลาตะคอง รวมทั้งแหล่งน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ ที่กระจายอยู่ในพื้นที่ เช่น หนองหาร (สกลนคร) และบึงละหาน (ชัยภูมิ) นอกจากนี้ยังมีแหล่งน้ำบาดาล มีปริมาณน้ำในเกณฑ์เฉลี่ย ๕-๑๐ ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง ที่ความลึกของบ่อประมาณ ๓๐ เมตร คุณภาพของน้ำบาดาลมีตั้งแต่เค็มจัด กร่อย และจืด เนื่องจากพื้นที่ในแอ่งโคราชและแอ่งสกลนครจะรองรับด้วยหินเกลือ หากเจาะน้ำบาดาลลึกเกินไปอาจจะพบน้ำเค็ม

๑.๕.๓ ป่าไม้ ในปี ๒๕๖๐ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นที่ป่าไม้ จำนวน ๑๕.๖๖ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๙ ของพื้นที่ภาค หรือร้อยละ ๑๕.๓ ของพื้นที่ป่าไม้ทั้งประเทศ ซึ่งยังต่ำกว่าค่าเป้าหมาย ในการรักษาสมดุลของระบบนิเวศที่จะต้องมียพื้นที่ป่าไม้ร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นป่าเบญจพรรณ

๒. โครงข่ายคมนาคมขนส่งและการบริการสาธารณูปโภค

๒.๑ โครงข่ายถนน เชื่อมโยงกับโครงข่ายหลักของประเทศและเชื่อมโยงสู่ประเทศเพื่อนบ้าน สปป.ลาว กัมพูชา และสามารถเชื่อมโยงไปยังเวียดนามและจีนตอนใต้

๒.๑.๑ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒ (ถนนมิตรภาพ)

๒.๑.๒ เส้นทางแนวระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก

๒.๑.๓ เส้นทางใหม่เศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก ๒

๒.๒ รถไฟ

๒.๓ สนามบิน

๒.๔ ด้านชายแดน

๒.๕ แผนงานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ที่อยู่ระหว่างดำเนินการในภาค ได้แก่ รถไฟความเร็วสูง (ช่วงกรุงเทพฯ-นครราชสีมา ช่วงนครราชสีมา-หนองคาย) รถไฟทางคู่ (ช่วงชุมทางถนนจิระ-ขอนแก่น ช่วงขอนแก่น-หนองคาย ช่วงจิระ-อุบลราชธานี) ทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองและทางพิเศษ (ช่วงบางปะอิน-นครราชสีมา ช่วงระยองเศรษฐกิจ EWEC ด้านตะวันออก)

๒.๖ บริการสาธารณูปโภค

๒.๖.๑ ไฟฟ้า

๒.๖.๒ ประปา

๓. สภาพเศรษฐกิจและรายได้

๓.๑ ภาพรวมเศรษฐกิจ

๓.๒ เศรษฐกิจรายสาขา

๓.๓ เศรษฐกิจระดับครัวเรือน

๔. ประชากรและสังคม

๔.๑ ประชากร

จำนวนประชากรของภาคมากที่สุดของประเทศ ปี ๒๕๖๐ มีจำนวนประชากร ๒๑.๙๘ ล้านคน หรือร้อยละ ๓๓.๒ ของประเทศ เพิ่มขึ้นจาก ๒๑.๖๙ ล้านคน ในปี ๒๕๕๕ และมีอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรในช่วงปี ๒๕๕๕-๒๕๕๐ โดยเฉลี่ยร้อยละ ๐.๓๑ ต่ำกว่าประเทศที่มีอัตราการเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ ๐.๕๔ โดยจังหวัดนครราชสีมา มีประชากรมากที่สุด ๒.๕๘ ล้านคน รองลงมา คือ จังหวัดอุบลราชธานี มีประชากร ๑.๘๑ ล้านคน และจังหวัดขอนแก่น มีประชากร ๑.๗๖ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๐ ๘.๕ และ ๘.๒ ของประชากรภาค ตามลำดับ

๔.๒ แรงงาน

แรงงานส่วนใหญ่มีความรู้ระดับประถมศึกษา แรงงานระดับอาชีวะมีสัดส่วนน้อยมาก ในปี ๒๕๖๐ มีกำลังแรงงาน ๙.๖๓ ล้านคน ส่วนใหญ่อยู่ในภาคเกษตร ร้อยละ ๕๐.๗๗ ของกำลังแรงงาน ของภาค จำนวนแรงงานที่มีความรู้ระดับประถมลดลง จากร้อยละ ๕๗.๘ ในปี ๒๕๕๕ เป็นร้อยละ ๕๖.๔๘ ในปี ๒๕๖๐ มีความรู้ระดับมัธยมต้น เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๑๖.๐๒ ในปี ๒๕๕๕ เป็นร้อยละ ๑๗.๙ ในปี ๒๕๖๐ ระดับมัธยมปลาย เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๑๑.๘๗ ในปี ๒๕๕๕ เป็นร้อยละ ๑๑.๙๖ ในปี ๒๕๖๐ แรงงานระดับอาชีวะเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากร้อยละ ๒.๐๗ ในปี ๒๕๕๕ เป็นร้อยละ ๒.๐๙ ในปี ๒๕๖๐ ระดับอุดมศึกษา เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๗.๐๕ ในปี ๒๕๕๕ เป็นร้อยละ ๙.๕๖ ในปี ๒๕๖๐

๔.๓ การศึกษา

สถาบันการศึกษามีทุกระดับ โดยระดับอุดมศึกษามี ๕๓ แห่ง ครอบคลุมเกือบทุกจังหวัด แยกเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ ๓๖ แห่ง เอกชน ๑๐ แห่ง และสถาบันวิทยาลัยชุมชน ๗ แห่ง ในจำนวนนี้เป็นสถาบันวิจัย ๑๒ แห่ง ซึ่งมากที่สุดในประเทศ

๔.๔ สาธารณสุข

มีสถานบริการสาธารณสุขให้บริการครอบคลุมทั่วถึงทุกพื้นที่ ในปี ๒๕๖๐ มีจำนวนโรงพยาบาลรัฐบาล ๓๒๓ แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลชุมชน (รพช.) ๒๙๑ แห่ง โรงพยาบาลทั่วไป (รพท.) ๒๓ แห่ง โรงพยาบาลศูนย์ (รพศ.) ๙ แห่ง และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) จำนวน ๓,๔๗๗ แห่ง

๕. ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และภัยพิบัติ

๕.๑ สถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทรัพยากรป่าไม้มีแนวโน้มลดลง ในปี ๒๕๖๐ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นที่ป่าไม้ จำนวน ๑๕.๖๖ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๙ ของพื้นที่ภาค หรือร้อยละ ๑๕.๓ ของพื้นที่ป่าไม้ทั้งประเทศ ในช่วงปี ๒๕๕๖-๒๕๖๐ มีอัตราการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าไม้ของภาคลดลงเฉลี่ยร้อยละ ๐.๒๔ เนื่องจาก การบุกรุกพื้นที่ป่าไม้เพื่อการเกษตรที่เพิ่มมากขึ้น โดยจังหวัดที่มีพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่จังหวัดมากที่สุดได้แก่ จังหวัดมุกดาหาร รองลงมาคือ จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดเลย และจังหวัดอุบลราชธานี

๕.๒ สถานการณ์ด้านภัยพิบัติ

การเกิดไฟป่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในช่วงปี ๒๕๕๖-๒๕๖๐ มีจำนวนการเกิดไฟป่าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๘.๘ โดยปี ๒๕๖๐ เกิดไฟไหม้ป่า จำนวน ๘๗๘ ครั้ง พื้นที่ถูกไฟไหม้ ๙,๖๘๗ ไร่ ลดลงจาก ปี ๒๕๕๖ ที่มีจำนวน ๑,๕๗๔ ครั้ง และจำนวนพื้นที่ป่าถูกไฟไหม้ ๑๙,๖๒๒ ไร่ ซึ่งเป็นปีที่เกิดไฟไหม้ป่ามากที่สุด โดยในระหว่างปี ๒๕๕๖-๒๕๖๐ เกิดไฟไหม้ป่าเฉลี่ย ๑,๒๖๘.๘ ครั้งต่อปี คิดเป็นพื้นที่ที่ถูกไฟไหม้เฉลี่ย ๑๘,๗๔๑.๒ ไร่ต่อปี

๖. สภาวะแวดล้อม

- ๖.๑ จุดแข็ง
- ๖.๒ จุดอ่อน
- ๖.๓ โอกาส
- ๖.๔ ภัยคุกคาม

๗. ปัญหาและประเด็นท้าทาย

๘. แนวคิดและทิศทางการพัฒนา

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปัญหาพื้นฐานด้านการขาดแคลนน้ำ ดินคุณภาพต่ำ ประสบอุทกภัยและ ภัยแล้งซ้ำซาก คนมีปัญหาทั้งในด้านความยากจน และมีปัญหาภาวะทุพโภชนาการ แต่มีความพร้อม ด้านสถาบันการศึกษาและสถาบันวิจัย ดังนั้น การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไปสู่ความ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” จำเป็นจะต้องแก้ไขปัญหาด้านพื้นฐานควบคู่ไปกับการพัฒนาการวิจัยเพื่อใช้ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในภาคให้มีการเจริญเติบโตได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมทั้งแสวงหาโอกาสการนำความรู้ ทักษะ เทคโนโลยีและนวัตกรรมจากภายนอกมาช่วยขับเคลื่อน โดยการใช้องค์ความรู้จากโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับโครงข่ายระบบการคมนาคมขนส่งและพื้นที่เศรษฐกิจหลักของประเทศ รวมทั้งการใช้องค์ความรู้จากการเชื่อมโยงและข้อตกลงกับประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่ม อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงที่กำลังมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วมาเสริมสร้างกิจกรรมการพัฒนาใหม่ ๆ ให้แก่ภาค เพื่อให้มีอัตราการเติบโตที่สูงเพียงพอต่อการลดความเหลื่อมล้ำกับพื้นที่ส่วนอื่นๆ ของประเทศได้ ในระยะยาว

๘.๑ เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ : พัฒนาอีสานสู่มิติใหม่ให้เป็น “ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขง”

๘.๒ วัตถุประสงค์

๘.๒.๑ เพื่อแก้ปัญหาปัจจัยพื้นฐานด้านน้ำและดิน ให้เอื้อต่อการประกอบอาชีพ การดำรงชีพ และการพัฒนาเศรษฐกิจของภาค

๘.๒.๒ เพื่อดูแลช่วยเหลือคนจน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี พึ่งพาตนเอง พึ่งพาครอบครัว และพึ่งพากันในชุมชนได้

๘.๒.๓ เพื่อยกระดับการผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่มโดยใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม สนับสนุนให้การเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคไม่ต่ำกว่าระดับประเทศ

๘.๒.๔ เพื่อเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าของระบบเศรษฐกิจภาคเข้ากับระบบเศรษฐกิจของประเทศ และภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๘.๒.๕ เพื่อพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง และมีบทบาทสนับสนุนประเทศเป็นศูนย์กลางภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๘.๓ เป้าหมาย

๘.๓.๑ อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคตะวันออกเฉียงเหนือขยายตัวเพิ่มขึ้น

๘.๓.๒ สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือลดลง

๘.๔ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๒-๒๕๖๕
อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๘๙๒,๖๗๖ ล้านบาท (ปี ๒๕๕๙)	ขยายตัวไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓.๕	ขยายตัวไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓.๕	ขยายตัวไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓.๕	ขยายตัวไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓.๕	ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๕ต่อปี
สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๐.๔๔๖ (ปี ๒๕๖๐)	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๔๖	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๔๖	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๔๖	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๔๖	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๔๖

๘.๕.๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน

๘.๕.๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ แก้ปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

๘.๕.๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายในควบคู่กับ การแก้ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๘.๕.๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการ

๘.๕.๕ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ใช้โอกาสจากการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจหลักภาคกลางและพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) เพื่อพัฒนาเมือง และพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ๆ ของภาค

๘.๕.๖ ยุทธศาสตร์ที่ ๖ พัฒนาความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากข้อตกลงกับประเทศ เพื่อนบ้านในการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามแนวชายแดนและแนวระเบียงเศรษฐกิจ

➔ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ (นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์) ระยะ ๕ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ (ฉบับทบทวน) รอบปี พ.ศ.๒๕๖๓

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการ คณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ.) ได้แจ้งผลการประชุมคณะอนุกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค ด้านวิชาการ (อ.ก.บ.ภ. ด้านวิชาการ) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เป็นประธาน มีมติเห็นชอบนโยบายหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) แผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และนายกรัฐมนตรี (พลเอกประยุทธ์จันทร์โอชา) เห็นชอบแนวทางการกำหนดกรอบการจัดสรรงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตามมติที่ประชุม อ.ก.บ.ภ. ด้านวิชาการครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๑ และเห็นชอบแนว

ทางการกำหนดกรอบการจัดสรรงบประมาณเป็น ๒ ส่วน ส่วนที่ ๑ งบประมาณเพื่อการพัฒนาตามศักยภาพความต้องการของพื้นที่ หรือประเด็นร่วมของกลุ่มจังหวัดส่วนที่ ๒ งบประมาณเพื่อการพัฒนาในลักษณะ Cluster หรือสนองนโยบายสำคัญของรัฐบาลเชิงพื้นที่

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ จึงได้ดำเนินการทบทวนแผนพัฒนา กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ โดยยึดยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี นโยบายรัฐบาล แผนการบริหารราชการแผ่นดิน แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทิศทางการพัฒนาภาคยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม แผนแม่บทจากกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และ มุ่งเน้นการทำงานแบบเครือข่ายร่วมกันทุกภาคส่วน (ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และสถาบันการศึกษา) เพื่อร่วมกันกำหนดทิศทางการพัฒนา กลุ่มจังหวัด ฯ ทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้แผนพัฒนา กลุ่มจังหวัด ฯ สามารถขับเคลื่อนไปได้ด้วยดีมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ซึ่งจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มจังหวัด รวมทั้งเป็นการแก้ไขปัญหาความร่วมมือของกลุ่มจังหวัด ให้เหมาะสมกับโอกาสและศักยภาพของกลุ่มจังหวัด และนำไปสู่การกระตุ้นให้เกิดการลงทุนของภาคเอกชนและสร้างรายได้ให้กลุ่มจังหวัด

แผนพัฒนา กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ฉบับนี้ ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ ในคราวประชุม ครั้งที่ ๘/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ โดยสรุปประเด็นสำคัญ ดังนี้

ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Strategies Position)

- ๑) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย
 - ๒) เป็นแหล่งผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ระดับประเทศ
 - ๓) เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทั้งการท่องเที่ยวอารยธรรมขอม
- เชิงนิเวศน์ การกีฬาที่มีชื่อเสียง
- ๔) เป็นประตูสู่อีสาน และเชื่อมโยงการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน

เป้าหมายการพัฒนา

ศูนย์กลางของเกษตรอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ใหม่ ท่องเที่ยวอารยธรรมขอม และสังคม

เป็นสุข

ประเด็นการพัฒนา (Strategies Issues) รวม ๓ ประเด็น คือ

- ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันเกษตรอุตสาหกรรม และแปรรูป
- ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การท่องเที่ยว และ ผลิตภัณฑ์ใหม่
- ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ ยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต

➔ แผนพัฒนาจังหวัดนครราชสีมา (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔)

แผนพัฒนาท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับแผนพัฒนาจังหวัด มีรายละเอียดดังนี้

ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์

๑. เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรม การเกษตร การท่องเที่ยว Logistics และพลังงานสะอาดในภูมิภาค
๒. เป็นศูนย์กลางการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และสาธารณสุขที่มีคุณภาพมาตรฐานสากล ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี
๓. เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔. เป็นศูนย์กลางในการป้องกันภัยคุกคาม และเสริมสร้างความมั่นคง เพื่อป้องกันสถาบันหลักของชาติ
๕. เป็นที่ตั้งของส่วนราชการที่มีการบริหารจัดการภาครัฐแบบบูรณาการอย่างยั่งยืน

วิสัยทัศน์ จังหวัดนครราชสีมา ระยะ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔)

“โคราชเมืองน่าอยู่ มุ่งสู่นวัตกรรมใหม่ เกษตร อุตสาหกรรม ปลอดภัย”

เป้าประสงค์รวม

๑. เพื่อเพิ่มศักยภาพทางด้านเศรษฐกิจของจังหวัดนครราชสีมา
๒. เพื่อพัฒนาสังคมให้เป็นเมืองน่าอยู่
๓. เพื่อเพิ่มพูนความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ และลดมลพิษด้านสิ่งแวดล้อม
๔. เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคาม และป้องกันสถาบันหลักของชาติ
๕. เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีสมรรถนะสูงอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ประเด็นยุทธศาสตร์

๑. การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพการแข่งขันเศรษฐกิจ
๒. ยกระดับสังคมให้เป็นเมืองน่าอยู่
๓. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความสมบูรณ์อย่างยั่งยืน
๔. การเสริมสร้างความมั่นคงทุกมิติ เพื่อป้องกันสถาบันหลักของชาติ และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

๕. การพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ที่	เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาและเพิ่ม ศักยภาพการ แข่งขันเศรษฐกิจ	๑. เพื่อขยายอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ	๑. อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนในจังหวัด (%) ๒. อัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (%) ๓. จำนวนครัวเรือนที่ได้รับการส่งเสริมอาชีพในพื้นที่(ครัวเรือน)	๑. ส่งเสริมอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ลดรายจ่าย ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ๒. ส่งเสริมการสร้างมูลค่าสินค้าและบริการภาคการเกษตรต้นทาง กลางทางและปลายทาง ๓. ส่งเสริมการสร้างมูลค่าสินค้าและบริการภาคนอกการเกษตรต้นทาง กลางทางและปลายทาง ๔. สนับสนุนการผลิตและสร้างผลงานนวัตกรรมการเกษตร อุตสาหกรรมและอาหารปลอดภัย ที่สอดคล้องกับการพัฒนาจังหวัด ๕. ส่งเสริมการนำนวัตกรรมการเกษตร อุตสาหกรรมและอาหารปลอดภัย (Food Valley) มาเพิ่มศักยภาพในการผลิต ๖. สนับสนุนการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวและกีฬา ๗. สนับสนุนการสร้างอาชีพในครัวเรือนในชุมชนต่างๆ โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
	๒. เพื่อสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ	๔. อัตราการว่างงาน (%) ๕. อัตราส่วนหนี้เฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน(เท่า) ๖. อัตราส่วนการออมเฉลี่ยต่อรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน (%)	๘.สร้างโอกาสและพัฒนาฝีมือให้กับผู้ว่างงาน ๙. ส่งเสริมความเป็นอยู่ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๑๐. ส่งเสริมการออมของครัวเรือน

ยุทธศาสตร์ที่	เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์
	๓. เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	๗. ผลผลิตภาพแรงงาน (บาท/คน) ๘. จำนวนผู้ประกอบการด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น (ราย)	๑๑. เพิ่มทักษะความสามารถและความเชี่ยวชาญของแรงงาน เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตของสินค้าและบริการ ๑๒. สนับสนุนการพัฒนาผู้ประกอบการฐานนวัตกรรม (Innovative Entrepreneurship Development) และผู้ประกอบการใหม่ทางธุรกิจเทคโนโลยี (Tech Startup) ของจังหวัด ๑๓. ส่งเสริมการให้ความรู้ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์กับหน่วยงานภาครัฐภาคธุรกิจและเอกชน ๑๔. เพิ่มทักษะความสามารถและความเชี่ยวชาญของแรงงานด้านการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการ
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยกระดับสังคม ให้เป็นเมืองหน้าอยู่	๑. เพื่อลดความยากจนและความเหลื่อมล้ำ	๑. ร้อยละของประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน (%) ๒. สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้ (Gini Coefficient)	๑. ส่งเสริมอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ลดรายจ่าย ๒. ส่งเสริมการกระจายรายได้อย่างทั่วถึง และได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกจากโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐ รวมทั้งระบบป้องกันภัยที่เอื้อต่อการกระจายเศรษฐกิจ
	๒. เพื่อพัฒนาโครงข่ายความคุ้มครองทางสังคม	๓. ร้อยละผู้อยู่ในระบบประกันสังคมต่อสำนักงานแรงงาน (%) ๔. ร้อยละความครอบคลุมของบัตรประกันสุขภาพของประชาชน (%)	๓. ส่งเสริมการเข้าถึงระบบสังคมและประกันสังคมในแรงงาน ๔. ส่งเสริมการจัดบริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพและสามารถบริการได้อย่างครอบคลุม
		๕. จำนวนศูนย์ช่วยเหลือสัตว์เร่ร่อนในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา (ศูนย์)	๕. ส่งเสริมการให้ความช่วยเหลือสัตว์เร่ร่อนในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา

ยุทธศาสตร์ที่	เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์
	๓. เพื่อสร้างความคุ้มกันให้กับสังคม	๖. ระดับความสำคัญของหน่วยงาน ที่จัดกิจกรรมส่งเสริมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม (ครั้ง) ๗. ร้อยละของผู้ประสบปัญหาทางสังคมที่ขอรับบริการได้รับบริการทางกฎหมาย (%)	๖. ส่งเสริมให้สังคมมีภูมิคุ้มกันทางสังคม ๗. ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนที่ประสบปัญหาทางสังคมขอรับบริการจากส่วนราชการที่รับผิดชอบทางภารกิจที่กฎหมายกำหนด
	๔. เพื่อให้ประชาชน เข้าถึงโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคม	๘. อัตราส่วนแพทย์ต่อประชาชน (แพทย์/คน) (ปี ๒๕๕๙ แพทย์ ๖๒๖ คน ประชากร ๒,๖๒๙,๙๗๙ คน) ๙. อัตราส่วนทันตแพทย์ต่อประชากร (ทันตแพทย์/คน) ๑๐. อัตราส่วนพยาบาลต่อประชากร (พยาบาล/คน) ๑๑. ประชาชนนักศึกษาและบุคลากรด้านดิจิทัลได้รับความรู้และประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล (คน) ๑๒. จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยประชากรไทยอายุ ๑๕-๕๙ ปี ๑๓. อัตราการได้รับงานทำของบัณฑิตที่จบภายใน ๑ ปี (%) ๑๔. อัตราการว่างงานของประชากร (ปี ๕๘) (%) ๑๕. ค่าเฉลี่ยคะแนน O-net ม.๓ (คะแนน)	๘. ส่งเสริมการให้มีการผลิตแพทย์ ๙. ส่งเสริมให้มีการผลิตและพัฒนาทันตแพทย์เพิ่มเพื่อรองรับภาวะผู้สูงอายุของจังหวัด ๑๐. ส่งเสริมให้มีการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านการบริการเพิ่มขึ้น ๑๑. ส่งเสริมการสร้างทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลแก่ประชาชน ทุกสาขาอาชีพ ๑๒. ส่งเสริมให้ประชากรศึกษาในและนอกระบบ ๑๓. ส่งเสริมสถาบันการศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้แก่ประชากรในทุกพื้นที่ ในทุกด้าน ๑๔. ส่งเสริมและแนะนำความต้องการแรงงานให้บัณฑิตที่จบใหม่ ๑๕. ส่งเสริมให้มีตลาดนัดพบแรงงาน เพื่อลดอัตราการว่างงานของประชาชน ๑๖. ส่งเสริมการเรียนการสอนของ

			ครูเพื่อให้นักเรียน มีความรู้ ความสามารถ ตามหลักสูตรที่ กำหนด
ยุทธศาสตร์ที่	เป้าประสงค์เชิง ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ บริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมให้ มีความสมบูรณ์ อย่างยั่งยืน	๑. เพื่ออนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมและ ทรัพยากรธรรมชาติ	๑. อัตราการเปลี่ยนแปลงของ พื้นที่ป่าไม้ในจังหวัด ๒. ปริมาณขยะในจังหวัด (ตัน) ๓. การจัดการน้ำเสีย (จำนวน ระบบ) ๔. พื้นที่บริหารจัดการน้ำเพิ่มขึ้น (ไร่) ๕. ความยาวสะสมของเขื่อน ป้องกันน้ำกัดเซาะตลิ่ง (เมตร) ๖. ร้อยละสัดส่วนของพื้นที่ระบบ ป้องกันน้ำท่วมในพื้นที่ชุมชน (%)	๑. ปลุกจิตสำนึกและให้ ความรู้ประชาชนได้ตระหนัก ถึงคุณค่าและทรัพยากรป่าไม้ ๒. การอนุรักษ์และฟื้นฟู ป่า ไม้ ๓. การรณรงค์ให้ประชาชน และผู้ประกอบการสำนึก รับผิดชอบต่อสังคมเกี่ยวกับ การลดปริมาณขยะ ๔. การจัดหาและเพิ่ม ความสามารถ ในการกำจัด ขยะ ๕. ส่งเสริมให้ อปท. มีระบบ จัดการน้ำเสีย ๖. ส่งเสริมให้มีการบริหาร จัดการน้ำทั้งในเขต ชลประทานและนอกเขต ชลประทาน ๗. เพิ่มสิ่งก่อสร้างเพื่อลดการ พังทลายของตลิ่งตามแม่น้ำ ลำคลองสายหลักของจังหวัด ๘. พัฒนาระบบป้องกันน้ำ ท่วมในพื้นที่ชุมชนเมือง
	๒. เพื่อใช้พลังงาน อย่างมีประสิทธิภาพ	๗. สัดส่วนปริมาณการใช้น้ำมัน เชื้อเพลิงเพื่อยานพาหนะต่อ ประชากร (ลิตร/คน) ๘. สัดส่วนปริมาณการใช้ไฟฟ้า ภาคครัวเรือนต่อประชากร (ล้าน กิโลวัตต์/คน/ปี) ๙. สัดส่วนปริมาณการใช้ไฟฟ้าใน ภาคที่ไม่ใช่ครัวเรือนต่อ GPP (กิโลวัตต์-ชั่วโมง/ล้านบาท)	๙. รณรงค์ให้ประชาชนลด การใช้จ่ายพาหนะส่วนตัว โดยเปลี่ยนมาใช้รถสาธารณะ แทน ๑๐. รณรงค์ให้ประชาชน ประหยัดพลังงานไฟฟ้า ๑๑. รณรงค์ให้ประชาชน ประหยัดพลังงานไฟฟ้า ๑๒. รณรงค์ให้

			ผู้ประกอบการลดชั่วโมงการ ผลิตลงในบางช่วงเวลา
--	--	--	---

ยุทธศาสตร์ที่	เป้าประสงค์เชิง ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์
		๑๐. สัดส่วนปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงในภาคอุตสาหกรรม ต่อ GPP ภาคอุตสาหกรรม (ลิตร/ล้านบาท)	
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างความมั่นคงทุกมิติเพื่อปกป้องสถาบันหลักของชาติ และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน	๑. เสริมสร้างความมั่นคงเพื่อปกป้องสถาบันหลักของชาติ	๑. จำนวนตำบลที่เข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างความเข้าใจถึงความสำคัญของสถาบันหลักของชาติ (ตำบล)	๑. สร้างความรู้ความเข้าใจถึงความสำคัญของสถาบันหลักของชาติให้ประชาชนได้รับรู้รับทราบ ๒. ส่งเสริม พัฒนาอาชีพตามแนวทางโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๓. ส่งเสริมการเรียนรู้หลักการทรงงานและแนวทางพระราชดำริ

	<p>๒. เป็นศูนย์บริหารจัดการเครือข่ายป้องกัน และแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงทุกมิติ</p>	<p>๒. จำนวนตำบลที่เข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมเครือข่ายป้องกันและแก้ไขปัญหาทุกมิติ (ตำบล)</p> <p>๓. จำนวนตำบลที่เข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมเครือข่ายป้องกันและแก้ไขปัญหาทุกมิติ (ตำบล) (ต่อ)</p>	<p>๔. การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด</p> <p>๕. การป้องกันและแก้ไขปัญหาระงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย และการค้ามนุษย์</p> <p>๖. การป้องกันและแก้ไขปัญหาคารบูกรรูทำลายทรัพย์สินของประชาชนและสิ่งแวดลอม</p> <p>๗. การป้องกันและแก้ไขปัญหารักษาความปลอดภัยและอาชญากรรมข้ามชาติ</p> <p>๘. การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด</p> <p>๙. การป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติ</p> <p>๑๐. การป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในจังหวัด</p> <p>๑๑. ส่งเสริมและสร้างเครือข่าย</p>
--	--	---	--

ยุทธศาสตร์ที่	เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์
	<p>๓. เสริมสร้างความปรองดองและความสมานฉันท์ในชาติ</p>	<p>๔. สร้างการรับรู้ที่ถูกต้อง (ตำบล)</p> <p>๕. สร้างการมีส่วนร่วม (ตำบล)</p>	<p>๑๒. ส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด</p> <p>ส่งเสริมการสร้างความปลอดภัยของประชาชน หรือนักเรียน นักศึกษา ในจังหวัด</p> <p>๑๓. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกส่วนภาค</p>
<p>ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ</p>	<p>๑. เพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ</p>	<p>๑. ร้อยละของสถานพยาบาลที่ได้รับการรับรองคุณภาพ HA (%)</p> <p>๒. ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงน้ำประปา (%)</p> <p>๓. ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึง</p>	<p>๑. เพิ่มขีดความสามารถให้บริการภาครัฐ</p>

		ไฟฟ้า (%) ๔. ร้อยละของประชากรที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต (%) ๕. จำนวนครั้งที่ให้บริการภาครัฐรัฐวิสาหกิจ และเอกชนเชิงรุก (ครั้ง) ๖. ร้อยละความสำเร็จของการเบิกจ่ายงบประมาณ (%) ๗. ร้อยละของภาษีท้องถิ่นที่จัดเก็บรายได้ ไม่รวมเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ (%)	๒. เพิ่มขีดความสามารถจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
	๒. เพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนางองค์กร	๘. ร้อยละความพึงพอใจของประชาชนต่อประสิทธิภาพการพัฒนางองค์กร (%)	๓. การพัฒนาบุคลากร ๔. การปรับปรุงระบบสารสนเทศ ๕. การปรับปรุงวัฒนธรรมองค์กร ๖. การสร้างความโปร่งใสในองค์กร
รวม ๕ ยุทธศาสตร์	รวม ๑๕ เป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	รวม ๔๖ ตัวชี้วัด	รวม ๖๑ กลยุทธ์

สรุป

วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์รวม ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์

วิสัยทัศน์ :

โคราชเมืองน่าอยู่ มุ่งสู่ภาวะนวัตกรรมใหม่ เกษตร อุตสาหกรรม ปลอดภัย

เป้าประสงค์ รวม	๑) เพื่อเพิ่มศักยภาพด้านเศรษฐกิจของจังหวัดนครราชสีมา	๒) เพื่อพัฒนาสังคมให้เป็นเมืองน่าอยู่	๓) เพื่อเพิ่มพูนความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและลดมลพิษด้านสิ่งแวดล้อม	๔) เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในการป้องกันและแก้ไขปัญหายุทธศาสตร์และปกป้องสถาบันหลักของชาติ	๕) เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีสมรรถนะสูงอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
ประเด็น ยุทธศาสตร์	๑) การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพการแข่งขันเศรษฐกิจ	๒) ยกระดับสังคมให้เป็นเมืองน่าอยู่	๓) บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความสมบูรณ์อย่างยั่งยืน	๔) การเสริมสร้างการมั่นคงทุกมิติเพื่อปกป้องสถาบันหลักของชาติและความปลอดภัยใน	๕) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

				ชีวิตและทรัพย์สิน ของประชาชน	
เป้าประสงค์เชิง ยุทธศาสตร์	๓ เป้าประสงค์	๔ เป้าประสงค์	๓ เป้าประสงค์	๓ เป้าประสงค์	๒ เป้าประสงค์
ตัวชี้วัด	๘ ตัวชี้วัด	๑๕ ตัวชี้วัด	๑๐ ตัวชี้วัด	๕ ตัวชี้วัด	๘ ตัวชี้วัด
กลยุทธ์	๑๔ กลยุทธ์	๑๖ กลยุทธ์	๑๒ กลยุทธ์	๑๓ กลยุทธ์	๖ กลยุทธ์

๑.๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีของเทศบาลมีความสัมพันธ์กับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา โดยมุ่งเน้นพัฒนาด้านเศรษฐกิจ เมื่อนำอยู่ รักษาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ปกป้องสถาบัน พัฒนาการให้มีประสิทธิภาพ สานต่อแนวทางพระราชดำริ ด้านการศึกษา การเกษตร พัฒนาสังคม ด้านการพัฒนาสาธารณสุข ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว ศาสนา-วัฒนธรรมประเพณีและกีฬา ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยปัจจุบันมีรายละเอียดของยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา ดังนี้

๑) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสานต่อแนวทางพระราชดำริ

๑.๑) ประสานและบริหารจัดการน้ำ ตามพระราชดำริสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เมื่อปี ๒๕๓๘ เพื่อแก้ไขและป้องกันปัญหาอุทกภัยอย่างเป็นระบบ

๑.๒) พัฒนาชุดลอก คูคลองและจัดสร้างแหล่งน้ำ สงวนและเก็บกักน้ำเพื่อการเกษตรเพื่อการอุปโภคและบริโภค รวมทั้งวางโครงการเพื่อแก้ไขปัญหา น้ำท่วมและน้ำแล้ง

๑.๓) พัฒนาชุมชนและสังคมตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา

๒.๑) ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการศึกษา ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา

๒.๒) พัฒนาและเตรียมบุคลากรด้านการศึกษา ครู นักเรียน ให้เป็นผู้มีคุณภาพมี

ทักษะและศักยภาพตามมาตรฐานสากล รองรับประชาคมอาเซียน

๒.๓) สนับสนุนให้มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นเครื่องมือและประกอบ การศึกษา เป็นเครื่องมือของชุมชนและประชาชนทั่วไป

๒.๔) ส่งเสริมให้ประชาชนได้เตรียมความพร้อม และตระหนักถึงความสำคัญของการเข้าสู่ ประชามติอาเซียนในทุกด้าน

๒.๕) ส่งเสริมการศึกษาในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

๓) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเกษตรกร

๓.๑) พัฒนา ปรับปรุงพันธุ์พืชและเมล็ดพันธุ์พืชที่ดีมีคุณภาพ ส่งเสริมให้เกิดเกษตร อุตสาหกรรม เกิดพันธุ์พืชใหม่ๆ ที่มีคุณภาพสูงขึ้น โดยขอความร่วมมือและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน

๓.๒) ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร ปรับปรุงผลผลิตให้มี คุณภาพ มีมาตรฐานสากลโดยการร่วมมือและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน

๓.๓) ส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายผู้นำด้านการเกษตรอาสาสมัครการเกษตร

๓.๔) ส่งเสริมสนับสนุนการถนอมและแปรรูปสินค้าทางการเกษตร และเพิ่มช่องทาง ตลาด

๓.๕) สนับสนุนการทำเกษตรทางเลือก ตามนโยบายเศรษฐกิจพอเพียง

๓.๖) ส่งเสริมประชาชนในท้องถิ่นให้มีการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ เพื่อการบริโภคเพื่อจำ หน่ายและเพื่อการอนุรักษ์

๔) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาสังคม

๔.๑) ส่งเสริมและพัฒนาบทบาทของผู้นำชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้านและชุมชนให้ เข้มแข็ง

๔.๒) ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน

๔.๓) ส่งเสริม พัฒนาบทบาทและคุณภาพชีวิตของเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้ พิกาล ผู้ด้อยโอกาส ประชาชน และคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน

๔.๔) ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพและศักยภาพตามความสามารถของแรงงานในท้องถิ่น

๔.๕) ป้องกันและแก้ไขปัญหาการเสพติด การผลิตและการจำหน่ายยาเสพติดในทุกระดับ

๔.๖) ดำเนินการโครงการ เพื่อให้บริการประชาชน และรับทราบปัญหา อุปสรรค และ ความต้องการของประชาชนในพื้นที่

๔.๗) ส่งเสริมและประกาศเกียรติคุณผู้ที่เป็นแบบอย่างที่ดี และสร้างคุณประโยชน์ต่อ สังคม สร้างชื่อเสียงให้กับจังหวัดนครราชสีมา

๕) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาสาธารณสุข

๕.๑) พัฒนาศักยภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม)

๕.๒) ส่งเสริมและสนับสนุนให้การรักษายาบาลประชาชนในทุกกระดับ ให้มีคุณภาพ และมาตรฐาน โดยร่วมมือกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง

๕.๓) ส่งเสริมสุขภาพและอนามัยของประชาชนในทุกกระดับ ให้มีสุขภาพแข็งแรง โดยให้ การเรียนรู้การดูแลสุขภาพ การออกกำลังกาย การป้องกันโรค การใช้ยาอย่างถูกต้อง การรับประทานอาหารที่มี ประโยชน์และการเข้ารับการตรวจสุขภาพหรือการรับบริการด้านสาธารณสุขตามขั้นตอนและวิธีการทางการแพทย์

๖) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

๖.๑) ส่งเสริมสนับสนุนการวางระบบการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้สอดคล้องกับ ความจำเป็นและความต้องการของประชาชน

๖.๒) ก่อสร้าง ปรับปรุงเส้นทางคมนาคมอย่างทั่วถึง

๖.๓) ประสาน สนับสนุน ร่วมมือกับส่วนราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อื่นๆ เพื่อสนับสนุนเครื่องมือ เครื่องจักรกล ตลอดจนผู้ปฏิบัติงานที่มีความชำนาญในการพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐาน

๖.๔) ประสานในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในด้านสาธารณสุขปโภค และส่งเสริมให้ประชาชนเข้าใจในการใช้และรักษาสาธารณสุขปโภคอย่างคุ้มค่า

๖.๕) ดำเนินการปรับปรุงระบบขนส่งในจังหวัดนครราชสีมา เพื่อแก้ไขปัญหาจราจร ความปลอดภัยและความเป็นระเบียบในการให้บริการแก่ประชาชน

๗) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว ศาสนา-วัฒนธรรมประเพณีและกีฬา

๗.๑) พัฒนาฟื้นฟูและส่งเสริมกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีของ ชุมชนท้องถิ่นโคราช โดยการอนุรักษ์สืบสานต่อและเชื่อมโยงสู่กิจกรรมการท่องเที่ยว

๗.๒) พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเดิม สร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ รวมทั้งกิจกรรม ด้านการท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ กระตุ้นเศรษฐกิจ และสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวของ จังหวัดนครราชสีมาเพิ่มขึ้น

๗.๓) สนับสนุนและส่งเสริมความสามารถของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว และสร้าง เครือข่าย เพื่อพัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการ โดยการจับคู่ธุรกิจพัฒนาคุณภาพสินค้าและขยายตลาดสินค้าทั้ง ภายในประเทศและต่างประเทศ

๗.๔) ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมลานกีฬา และจัดการแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆ รวมถึงการสร้างความเป็นเลิศทางด้านกีฬา

๘) ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

๘.๑) ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงาน ให้รองรับการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามที่ กฎหมายกำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ

๘.๒) นำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานภายในองค์กร

๘.๓) สนับสนุนบุคลากรในสังกัด ให้ได้รับการศึกษาอบรม การทำวิจัย เพิ่มพูนความรู้ เพื่อยกระดับประสิทธิภาพ การทำงานให้เกิดประสิทธิผลในการบริการประชาชน และในการสื่อสารและร่วมมือกับ ประชาคมอาเซียน

๘.๔) บูรณาการการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และ เอกชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อพัฒนาท้องถิ่น สร้างประโยชน์สูงสุด แก่ประชาชนในจังหวัดนครราชสีมา

๘.๕) เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและความต้องการ ของประชาชนในการพัฒนาจังหวัดนครราชสีมา

๘.๖) เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

๙) ยุทธศาสตร์ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๙.๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการติดตั้งระบบเตือนภัยธรรมชาติ และภัยพิบัติต่างๆ

๙.๒) ส่งเสริม สนับสนุนและร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงาน มูลนิธิการกุศลและ องค์กรที่เกี่ยวข้องในการเตรียมความพร้อมในการป้องกันภัย และการช่วยเหลือผู้ประสบภัย

๙.๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการติดตั้งระบบกล้องวงจรปิดในเขตชุมชนและสถานที่ สำคัญ โดยสร้างความอบอุ่นใจ และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

๙.๔) สนับสนุนการฝึกอบรมจัดตั้งและอบรมฟื้นฟูตำรวจบ้านและอาสาสมัครป้องกัน ภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และดูแลรักษาความปลอดภัยและการจราจร

๑๐) ยุทธศาสตร์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ๑๐.๑) พัฒนาฟื้นฟูและอนุรักษ์ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม แหล่งน้ำ ลุ่มน้ำลำคลองและป่าไม้ให้มีความอุดมสมบูรณ์
- ๑๐.๒) รมรงค์สร้างจิตสำนึกเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษและปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชนท้องถิ่นทุกระดับ
- ๑๐.๓) จัดทำระบบกำจัดขยะรวม และจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

๑.๕ ไทยแลนด์ ๔.๐ (THAILAND 4.0)

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นต้องมีความสัมพันธ์กับไทยแลนด์ ๔.๐ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านเทคโนโลยีกลุ่มอาหาร เกษตร และเทคโนโลยีชีวภาพ กลุ่มสาธารณสุข สุขภาพ และเทคโนโลยีทางการแพทย์ กลุ่มเครื่องมือ อุปกรณ์อัจฉริยะ หุ่นยนต์ และระบบเครื่องกลที่ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ควบคุม กลุ่มดิจิทัล เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมต่อและบังคับอุปกรณ์ต่างๆ ปัญญาประดิษฐ์และเทคโนโลยีสมองกลฝังตัว กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ วัฒนธรรม และบริการที่มีมูลค่าสูง โดยรายละเอียดไทยแลนด์ ๔.๐ มีดังนี้

ประเทศไทย ๔.๐ ถือเป็นการพัฒนา เครื่องยนต์เพื่อขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจชุดใหม่ (New Engines of Growth) ด้วยการเปลี่ยนแปลง ความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ ของประเทศที่มีอยู่ ๒ ด้าน คือ ความหลากหลายเชิงชีวภาพ และ ความหลากหลายเชิงวัฒนธรรม ให้เป็นความได้เปรียบในเชิงแข่งขัน โดยการเติมเต็ม ด้วยวิทยาการ ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา แล้วต่อยอดความ ได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบเป็น ๕ กลุ่มเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมเป้าหมาย ประกอบด้วย

๑. กลุ่มอาหาร เกษตร และเทคโนโลยีชีวภาพ (Food, Agriculture & Bio-Tech) อาทิ เทคโนโลยีการเกษตร (Agritech) เทคโนโลยีอาหาร (Foodtech) เป็นต้น

๒. กลุ่มสาธารณสุข สุขภาพ และเทคโนโลยีทางการแพทย์ (Health, Wellness & Bio-Med) อาทิ เทคโนโลยีสุขภาพ (Healthtech) เทคโนโลยีการแพทย์ (Medtech) สปา (Spa) เป็นต้น

๓. กลุ่มเครื่องมือ อุปกรณ์อัจฉริยะ หุ่นยนต์ และระบบเครื่องกลที่ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ ควบคุม (Smart Devices, Robotics & Mechatronics) อาทิ เทคโนโลยีหุ่นยนต์ (Robotech) เป็นต้น

๔. กลุ่มดิจิทัล เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมต่อและบังคับอุปกรณ์ต่างๆ ปัญญาประดิษฐ์และ เทคโนโลยีสมองกลฝังตัว (Digital, IOT, Artificial intelligence & Embedded Technology) อาทิ เทคโนโลยี การเงิน (Fintech) อุปกรณ์เชื่อมต่อออนไลน์โดยไม่ต้องใช้คน (IoT) เทคโนโลยีการศึกษา (Edtech) อี-มาร์เก็ตเพลส (E-Market place) อี-คอมเมิร์ซ (E-Commerce) เป็นต้น

๕. กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ วัฒนธรรม และบริการที่มีมูลค่าสูง (Creative, Culture & High Value Services) อาทิ เทคโนโลยีการออกแบบ (Designtech) ธุรกิจไลฟ์สไตล์ (Lifestyle Business) เทคโนโลยี การท่องเที่ยว (Traveltech) การเพิ่มประสิทธิภาพการบริการ (Service Enhancing) เป็นต้น

๒. ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๑ วิสัยทัศน์

**“โครงสร้างพื้นฐานสะดวก คนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ทุกภาคีร่วมคิดร่วมทำ
น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียง”**

๒.๒ ยุทธศาสตร์

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการเกษตร
๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนาวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น กีฬา นันทนาการ และการท่องเที่ยว
๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสาธารณสุข
๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคม
๖. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๗. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๘. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

๒.๓ เป้าประสงค์

ตำบลโพนทอง มุ่งหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า ซึ่งจะส่งผลทำให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีและสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น จึงได้กำหนดเป้าประสงค์เพื่อให้สามารถดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ บรรลุตามพันธกิจและวิสัยทัศน์ที่กำหนด ดังนี้

๑. ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ มีประสิทธิภาพ ได้มาตรฐาน และเพียงพอต่อความต้องการของประชาชน

๒. ประชาชน มีอาชีพ มีรายได้สามารถเลี้ยงครอบครัวและตนเองได้

๓. ระบบการศึกษาในพื้นที่ ให้กับประชาชนสามารถเข้าถึงการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวิถีของแต่ละชุมชน เพื่อพัฒนาสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต อย่างมีคุณภาพ และทั่วถึง พร้อมบำรุงพุทธศาสนา อนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่ต่อไป

รวมถึงการส่งเสริมการกีฬา นันทนาการ และการท่องเที่ยว

๔. ยกระดับคุณภาพชีวิต ด้านสุขภาพอนามัยของประชาชนในสังคมให้ถูกสุขลักษณะ มีสุขภาพอนามัยที่ดีและเสริมสร้างความรู้ทั้งโรคติดต่อและไม่ติดต่อ

๕. สร้างสังคมให้มีความเข้มแข็ง พัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส และผู้ติดเชื้อเอชไอวี และผู้ยากไร้ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด การทุจริตคอร์รัปชันให้หายไปจากสังคม

๖. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการดูแลรักษา ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟู

๗. ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๘. การบริหารงานและการปฏิบัติงานของ อบต. มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมและความร่วมมือทุกภาคส่วนในการพัฒนาท้องถิ่น

๒.๔ ตัวชี้วัด

๑. จำนวนถนนที่ได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น

๒. จำนวนครัวเรือนมีน้ำเพื่ออุปโภค บริโภคอย่างเพียงพอ

๓. จำนวนครัวเรือนมีไฟฟ้าใช้มีระบบไฟฟ้าส่องสว่างสาธารณะทั่วถึง

๔. ร้อยละของจำนวนสิ่งปลูกสร้าง

๕. ร้อยละของประชาชนในตำบลโพนทองมีอาชีพและรายได้

๖. จำนวนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น

๗. ร้อยละของประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านศาสนา วัฒนธรรมและกีฬา

๘. ประชาชนได้รับการด้านสาธารณสุขอย่างทั่วถึงร้อยละ ๑๐๐

๙. ร้อยละของคุณภาพชีวิตของประชาชน/ผู้ด้อย/กลุ่มเด็ก/เยาวชน กลุ่มสตรี/ที่ดีขึ้น

๑๐. จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีจิตสำนึกความตระหนักในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ

๑๑. จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมในการจัดการขยะ

๑๒. ประชาชนในพื้นที่ที่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเพิ่มขึ้น

๑๓. จำนวนบุคลากรที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาตนเอง

๑๔. ร้อยละของประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานท้องถิ่น

๒.๕ คำเป้าหมาย

- ๑) ระบบสาธารณสุขปโภค สาธารณูปการ มีความสะดวกเพียงพอและทั่วถึง
- ๒) ส่งเสริมการเกษตร และสร้างอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน ตามแนวปรัชญา

เศรษฐกิจพอเพียง

- ๓) ประชาชนมีความรู้และบำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรมอันดีงาม
- ๔) ประชาชนได้รับการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ
- ๕) ประชาชนมีสุขภาพอนามัยที่ดีและเสริมสร้างความรู้ทั้งโรคติดต่อและไม่ติดต่อ
- ๖) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข
- ๗) จัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป
- ๘) ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- ๙) การบริหารจัดการภาครัฐที่ดีและมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

๒.๖ กลยุทธ์

- ๑) พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณสุขปโภค-สาธารณูปการ
- ๒) การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนส่งเสริมกลุ่มอาชีพและพัฒนาคุณภาพการผลิต และส่งเสริมการดำรงชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียงตามแนวพระราชดำริ
- ๓) ส่งเสริมและพัฒนาระบบการศึกษา บุคลากรด้านการศึกษา ครู นักเรียน ให้เป็นผู้มีคุณภาพ มีทักษะและศักยภาพตามมาตรฐานสากล รองรับประชาคมอาเซียน
- ๔) ทำนุบำรุงรักษาศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ๕) พัฒนาศักยภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม) ส่งเสริมสุขภาพและอนามัยของประชาชนในทุกกระดับ ให้มีสุขภาพแข็งแรง
- ๖) ส่งเสริมชุมชนให้เข้มแข็ง พัฒนabethาพาทของผู้นำชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้านและชุมชนให้พัฒนabethาพาทและคุณภาพชีวิตของเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ประชาชน และคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน และแก้ไขปัญหาหาเสพติด
- ๗) พัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมอันพึงปรารถนาร่วมกันไม่ให้มีปัญหาในชุมชน
- ๘) เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในด้านความมั่นคงและความปลอดภัย
- ๙) ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาและตรวจสอบการทำงานของภาครัฐ

๒.๗ จุดยืนทางยุทธศาสตร์

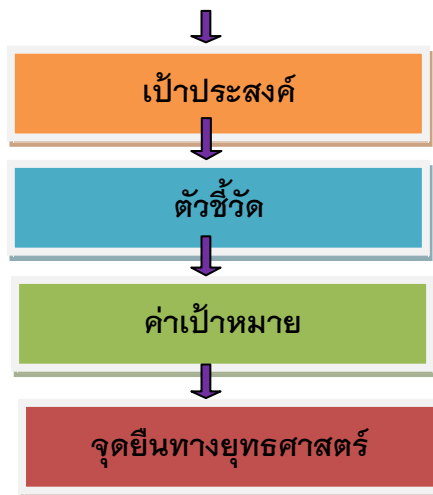
องค์การบริหารส่วนตำบลโพนทอง จะพัฒนาคนตลอดชีวิต โดยสนับสนุนและส่งเสริมด้านสุขภาพของประชาชนตั้งแต่แรกเกิดถึงตาย สนับสนุนและส่งเสริมการศึกษาทุกระดับให้อ่าน เขียนและคิดเลข เบื้องต้นได้เป็นอย่างดี ผู้ด้อยโอกาสได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้อยู่ในสังคมอย่างเท่าเทียมกัน สนับสนุนให้ภาคเกษตรกรรมเป็นแหล่งเศรษฐกิจหลักในพื้นที่ พัฒนาศักยภาพอาชีพเกษตรกรรมรวมถึงเกษตรกรให้มีความยั่งยืนเป็นภาคการเกษตรสะอาด กลุ่มอาชีพและประชาชนต้องมีรายได้เพิ่มขึ้น รายจ่ายลดลง มีระบบโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค สาธารณูปการที่ได้มาตรฐาน ทั่วถึงและมีความปลอดภัยในทุกด้าน พื้นที่ตำบลโพนทองจะเป็นพื้นที่สีเขียว สภาพแวดล้อมน่าอยู่สวยงาม มีประเพณีวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและอัตลักษณ์ที่โดดเด่นและคงไว้สู่คนรุ่นต่อไป ภายใต้การบริหารจัดการองค์กรและตำบลโพนทองอย่างโปร่งใส เน้นธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

๒.๘ ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีขององค์การบริหารส่วนตำบลโพนทองมีความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม ดังนี้

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหาร

ส่วนตำบล

๓. การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

๓.๑ การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อมบริบทของตำบลโพนทอง จะเป็นการวิเคราะห์ในภาพกว้าง ๆ ที่เชื่อมโยงไปสู่สภาพที่เป็นปัญหา เนื่องจากในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพนทอง มีพื้นที่รับผิดชอบประมาณ ๒๐.๐๗ ตารางกิโลเมตร สภาพพื้นที่ทั่วไปเป็นที่ราบลุ่ม มีแหล่งน้ำธรรมชาติเป็นหัวใจสำคัญในการดำรงชีวิตของประชาชน ในฤดูน้ำหลากเกิดปัญหาน้ำท่วมไร่นาของประชาชน ในช่วงฤดูแล้งจะประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และเพื่อการเกษตร ทำให้การลงทุนในกิจการขนาดใหญ่มีจำนวนน้อย

นอกจากนี้ จากสภาพปัจจุบันที่ประเทศไทยจะก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ส่งผลให้ราคาที่ดินในเขตตำบลโพนทอง โดยเฉพาะพื้นที่ที่ติดกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๐๒ มีราคาค่อนข้างสูงขึ้นไปเป็นเท่าตัว มีการซื้อขายที่ดินเพื่อเก็งกำไรมากขึ้น มีอัตราการขยายตัวของเมืองมากขึ้น มีการก่อสร้างที่อยู่อาศัยและการพาณิชย์มากขึ้น มีการถมที่ที่สูงขึ้น ทำให้ระดับในการรองรับน้ำในชุมชนเริ่มเกิดปัญหาน้ำท่วมขังโดยเฉพาะในเวลาที่ฝนตกหนัก

สรุปในภาพรวมการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในบริบทชุมชน และสภาพปัญหาในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพนทอง ประกอบด้วย

๑. ด้านสังคม

ด้านสังคม ประชากรมีการว่างงานตามฤดูกาล โดยสังเกตจากจำนวนประชากรที่ว่างงานตามฤดูกาลเกษตร ประชากรวัยแรงงานส่วนหนึ่งไปทำงานในกรุงเทพฯ ทิ้งให้คนแก่ดูแลเด็ก การเลี้ยงดูบุตรหลานเปลี่ยนไป การดูแล เอาใจใส่ ลดลงจากแต่ก่อน พ่อแม่ไม่มีเวลาให้ลูกเท่าที่ควร เพราะต้องทำมาหากินเลี้ยงดูครอบครัว จึงใช้เงินเลี้ยงดูลูกแทน ทำให้เด็กส่วนหนึ่งขาดความอบอุ่น เกิดปัญหาสังคมตามมา เช่น ปัญหาครอบครัว ปัญหายาเสพติด

ระดับการศึกษาของประชากรส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง คือ ระดับประถมศึกษา มีสถานศึกษาตั้งอยู่ในพื้นที่ คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๓ แห่ง เปิดสอนเด็กก่อนวัยเรียน (อายุ ๒-๕ ขวบ) โรงเรียนประถมศึกษา ๓ แห่ง เปิดสอนระดับอนุบาล ๑-๒ และประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ และมีมัธยมตอนต้น ทำให้เด็กนักเรียนมีโอกาสเข้าถึงการศึกษาได้อย่างทั่วถึง การคมนาคมในการสัญจรไป-มา ก็สะดวก สบาย ไม่ต้องลำบากในการเดินทางไปโรงเรียน และมีศูนย์การเรียนรู้ตามอัยาศัย (การศึกษานอกระบบ) ซึ่งมีความพร้อมมีศักยภาพในการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึง

ด้านสาธารณสุข มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโพหนอง ตั้งอยู่ในพื้นที่ให้บริการในชั้นสาธารณสุขมูลฐาน การบริการยังไม่ครอบคลุม ไม่ว่าจะเป็นด้านเครื่องมือทางการแพทย์ หรือเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลมีไม่เพียงพอ เมื่อยามเจ็บไข้ได้ป่วย ก็ต้องไปโรงพยาบาลประจำอำเภอ หรือจังหวัด แต่ยังมีอาสาสมัครสาธารณสุขที่เข้มแข็ง ซึ่งกระจายทุกหมู่บ้าน ในการดูแลด้านสาธารณสุขมูลฐาน

นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลโพหนอง ยังประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร อันมีสาเหตุจากฝนทิ้งช่วงนาน ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลโพหนอง จะต้องจัดสรรงบประมาณในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ของพี่น้องประชาชนเป็นจำนวนมาก ประกอบกับระบบประปา เป็นระบบประปาหมู่บ้าน แหล่งน้ำที่นำมาผลิตน้ำประปา มีคุณภาพต่ำ ไม่สะอาด และมีปริมาณน้ำไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน

๒. ด้านเศรษฐกิจ

ด้านเศรษฐกิจ ประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพหนอง ยังประสบปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ของประชากร ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา ผลิตทางการเกษตรตกต่ำ รายได้ไม่เพียงพอจ่ายค่าครองชีพ องค์การบริหารส่วนตำบลโพหนอง ได้มีการส่งเสริมอาชีพต่าง ๆ ให้ราษฎรมีรายได้เสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวสนับสนุนให้ประชาชนดำเนินงานตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

๓. ด้านสิ่งแวดล้อม

ด้านสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนตำบลโพหนอง เป็นตำบลค่อนข้างเล็ก สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่ค่อนข้างแห้งแล้ง ฝนตกไม่ตามฤดูกาล การประกอบอาชีพเกษตรกรรมเชิงเดี่ยว ทรัพยากรป่าไม้ก็มีค่อนข้างน้อย สภาพสังคมยังเป็นแบบชนบท มีการขยายตัวของเมืองบ้างเล็กน้อย แต่วัฒนธรรมการบริโภคของประชาชนเปลี่ยนแปลง เกิดการเลียนแบบจากสื่อโฆษณา และรับวัฒนธรรมจากตะวันตกเข้ามา ทำให้เกิดปัญหา คือ การเพิ่มขึ้นของปริมาณขยะ การกำจัดขยะมูลฝอย และปัญหาที่จะตามมา คือ ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในชุมชน ประกอบกับไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชนเท่าที่ควรในการรณรงค์ลด คัดแยก การนำขยะที่มีประโยชน์กลับมาใช้ใหม่ และการจัดหาสถานที่ทิ้งขยะ เพื่อรองรับปริมาณขยะที่เพิ่มขึ้นของชุมชน

๔. ด้านการเมืองการบริการ

ด้านการเมืองการบริการ รัฐบาลได้มีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนได้เข้ามาบริหารจัดการและมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองในรูปของกระบวนการประชาคมหมู่บ้าน มีการพัฒนาบุคลากรเพื่อให้ทันกับเทคโนโลยีทันสมัย โดยจัดส่งบุคลากรไปศึกษาอบรมความรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานรวมทั้งจัดหาเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้ต่าง ๆ ให้สามารถปฏิบัติงานได้รวดเร็วและทันสมัย มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานให้ประชาชนได้รับทราบตามหลักธรรมาภิบาลด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีการส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่นโดยใช้เทคนิคระบบสารสนเทศเพื่อความรวดเร็ว ทัวถึงและมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์

จากสภาพแวดล้อมในบริบทชุมชนที่ได้กล่าวมาแล้ว เมื่อนำมาวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานการณ์การพัฒนาในปัจจุบัน และโอกาสพัฒนาในอนาคต ขององค์การบริหารส่วนตำบลโพหนอง ด้วยเทคนิค SWOT Analysis (จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค) ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ปัจจัยภายใน

จุดแข็ง (Strengths=S)

๑. มีประกาศโครงสร้างส่วนราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลโพหนอง ชัดเจน ครอบคลุม ตามอำนาจหน้าที่ภารกิจ และสามารถแก้ไข เปลี่ยนแปลง ปรับปรุงได้ตามภารกิจเพิ่มขึ้น หรือภารกิจที่ได้รับถ่ายโอน
๒. มีแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และแผนพัฒนาสามปี ที่ชัดเจน มีการบูรณาการจัดทำแผนชุมชน หรือแผนหมู่บ้านโดยประชาชนมีส่วนร่วม “ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ” และร่วมกับหน่วยงานอื่นในเขตรับผิดชอบ

๓. มีคำสั่งแบ่งงาน มีคำสั่งมอบอำนาจการบริหารงาน ตามลำดับชั้น มีคำสั่งรักษาราชการแทน มีคำสั่งปฏิบัติราชการแทน (กรณีตำแหน่งว่าง)
๔. ผู้บริหารท้องถิ่น กำหนดนโยบายการบริหารงานเอง ภายใต้กรอบของกฎหมาย สอดคล้องแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายระดับประเทศ กลุ่มจังหวัดและอำเภอ
๕. มีการบริหารจัดการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล
๖. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในรูปแบบประชาคม
๗. มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย
๘. บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานในระดับดี
๙. มีการจัดส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง
๑๐. มีแผนอัตรากำลังที่เหมาะสมกับโครงสร้างอำนาจหน้าที่
๑๑. การใช้จ่ายเงินประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย
๑๒. ประชาชนมีความรักใคร่ สัมครสมาน สามัคคีให้ความร่วมมือ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาตำบล
๑๓. องค์การบริหารส่วนตำบลโพนทอง เป็นหน่วยงานราชการที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด และสามารถแก้ไขปัญหา ความเดือดร้อนได้อย่างรวดเร็ว

จุดอ่อน (Weaknesses=W)

๑. ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจด้านกฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่งการ ทำให้การปฏิบัติงานเกิดข้อบกพร่อง ผิดพลาดได้
๒. การปฏิบัติงานถ่ายโอนตาม พ.ร.บ.กระจายอำนาจ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ได้ถ่ายโอนให้กับ อปท.ปัจจุบันมีปริมาณเพิ่มมากขึ้น แต่พนักงานส่วนตำบลยังขาดความรู้ความเข้าใจกับงานภารกิจที่ถ่ายโอน
๓. งบประมาณมีจำนวนจำกัด ทำให้การพัฒนาไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน
๔. ประชาชนขาดจิตสำนึกการร่วมมือพัฒนางานส่วนรวม
๕. ประชาชนในพื้นที่ไม่ให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมภาคประชาชน
๖. เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ในองค์การบริหารส่วนตำบลโพนทอง ยังขาดทักษะการสื่อสาร การพูด การฟัง ภาษาอังกฤษ เมื่อประเทศไทยจะสู่ประชาคมอาเซียน จะไม่สามารถสื่อสารกับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยือนประเทศไทย
๗. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานและอำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ยังไม่เพียงพอเนื่องจากงบประมาณมีจำกัด
๘. แหล่งน้ำสายหลักของตำบลยังไม่มีประสิทธิภาพในการกักเก็บน้ำได้ดีพอ ทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภค บริโภค และเพื่อการเกษตรในฤดูแล้ง และปัญหาอุทกภัย ยังไม่สามารถแก้ไขได้อย่างเป็นระบบ เนื่องจากปัญหาช่องทางระบายน้ำระหว่างเขตติดต่อตำบลยังไม่สามารถระบายน้ำได้โดยรวดเร็ว ทำให้เกิดอุทกภัยในฤดูน้ำหลาก
๙. ประชาชนยังมีระบบความคิด หรือการประกอบอาชีพแบบเดิม ๆ เช่น การปลูกพืชเชิงเดี่ยว ฯลฯ
๑๐. ประชาชนในพื้นที่มีการรวมกลุ่มเพื่อประกอบอาชีพค่อนข้างน้อย และการรวมกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ก็ไม่ยั่งยืน
๑๑. ประชาชนขาดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ รักษาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

ปัจจัยภายนอก

โอกาส (Opportunity=T)

๑. แนวโน้มการได้รับการจัดสรรงบประมาณเพิ่มมากขึ้น ตาม พ.ร.บ.กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ
๒. ปัจจุบันประเทศไทยจะก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ส่งผลให้ราคาที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ในเขตตำบลโพนทอง มีราคาสูงขึ้น ส่งผลให้เกิดการซื้อขายเป็นการสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน เศรษฐกิจดีขึ้น

๓. พื้นที่ตำบลโพนทอง ติดกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๐๒ ซึ่งเป็นเส้นทางคมนาคมสายหลักที่สะดวกในการสัญจรไป-มา “เชื่อมโพนทองสู่อาเซียน เชื่อมเส้นทางคมนาคมสู่ประตูแหล่งท่องเที่ยว” และการขนถ่ายผลผลิตทางการเกษตรสะดวก รวดเร็ว อีกทั้งทำให้เกิดการลงทุน และการพาณิชย์เพิ่มขึ้น แนวโน้มการขยายตัวของเมืองสูงขึ้น และพื้นที่ตำบลโพนทองมีขนาดเล็ก ง่ายต่อการบริหารจัดการและดูแลได้อย่างทั่วถึง
๔. ตำบลโพนทอง เป็นเมืองเกษตรกรรมผลิตข้าวหอมมะลิพันธุ์ดี ทำให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น เศรษฐกิจดีขึ้น ความเป็นอยู่หรือคุณภาพชีวิตดีขึ้น
๕. พื้นที่ตำบลโพนทอง มีแหล่งน้ำ คือลำห้วยยาง ซึ่งเป็นลำน้ำที่มีความสำคัญแก่การดำรงชีวิต เปรียบเหมือนสายน้ำสายชีวิต ของชาวตำบลโพนทอง ทำให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและเพื่อการเกษตร
๖. มีวัด และสถานปฏิบัติธรรม เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของพุทธศาสนิกชน ซึ่งสามารถพัฒนาจิตใจ เสริมสร้าง ความพร้อม เป็นแหล่งพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของเยาวชน และประชาชนทั่วไป
ในตำบล และเป็นแหล่งอนุรักษ์ สืบสานประเพณี วัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นให้คงอยู่สืบไป
๗. มีสถานศึกษาอยู่ในพื้นที่ ตั้งแต่เด็กก่อนวัยเรียนถึงระดับประถมศึกษา ทำให้เด็กนักเรียนมีโอกาสเข้าถึง การศึกษาได้อย่างทั่วถึง และสะดวกในการสัญจรไป-มา ไม่ต้องลำบากในการเดินทางไปโรงเรียน และมีศูนย์ การเรียนรู้ตามอัครยาชัย (การศึกษานอกระบบ) ซึ่งมีความพร้อม มีศักยภาพในการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึง

อุปสรรค (Threat=T)

๑. ด้านการกระจายอำนาจ องค์การบริหารส่วนตำบลโพนทอง ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากรัฐไม่เพียงพอ ไม่เหมาะสมกับภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอน เพราะถ่ายโอนภารกิจ แต่งบประมาณและบุคลากรไม่ได้รับการ ถ่ายโอน ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการงบประมาณ และบางภารกิจยังไม่มี ความชัดเจน กฎหมายบางตัว ไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน
๒. การให้ความอิสระขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจากส่วนกลางยังไม่เต็มที่ ยังต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแล จากหน่วยงานที่กำกับดูแล
๓. ราคาน้ำมัน ปุ๋ย ยา และแรงงาน ซึ่งเป็นปัจจัยการผลิตมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้ต้นทุนการผลิตทาง การเกษตรราคาค่อนข้างต่ำ จึงทำให้เกษตรกรมีรายได้ไม่เพียงพอยังคงยากจน
๔. ไม่มีตลาดกลางจำหน่ายสินค้า
๕. เกษตรกรขาดความรู้การใช้เทคโนโลยีการเกษตร
๖. ปัญหาเรื่องประสพภัยธรรมชาติ เช่น อุทกภัย ภัยแล้ง การขาดแคลนน้ำอุปโภค บริโภค และเพื่อการเกษตร ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลโพนทอง ต้องจัดสรรงบประมาณส่วนหนึ่ง เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของ ที่ นองประชาชนเป็นประจำทุกปี ทำให้งบประมาณเพื่อการพัฒนาในด้านอื่นลดน้อยลง
๗. กฎ ระเบียบ หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องในการบริหารท้องถิ่นบางฉบับ ล้าสมัย ทำให้ไม่สามารถบริหารจัดการ ได้อย่างรวดเร็ว คล่องตัว มีประสิทธิภาพและบรรลุตามเจตนารมณ์ของการกระจายอำนาจ ตามระบบการ ปกครองท้องถิ่น ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
๘. รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริม สนับสนุนการกระจายอำนาจสู่การปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ในทางปฏิบัติก็ยังมี ปัญหา
๙. อุปสรรคอยู่ค่อนข้างมาก และยังไม่ได้รับความจริงจังจากรัฐบาลที่จะทำให้เห็นผลอย่างแท้จริง

๓.๒ การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

ที่	ขอบข่ายปัญหา	สถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง	ขอบข่ายและปริมาณของปัญหา/ความต้องการ	พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย	แนวโน้มอนาคต

๑	ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	๑) เส้นทางคมนาคมสัญจรไปมาไม่สะดวก	ถนน	- ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล	- มีการดำเนินการสร้างเส้นทางคมนาคมเพิ่มขึ้น - ก่อสร้างถนนคสล. และซ่อมแซมถนนเดิม - ถนนลาดยาง
		๒) ขาดแคลนแหล่งน้ำในการเกษตรและน้ำประปาสำหรับอุปโภค-บริโภคยังไม่พอเพียงและยังไม่ได้มาตรฐาน	- แหล่งน้ำและน้ำประปาในการอุปโภค-บริโภค	- ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล	- ประชาชนมีแหล่งน้ำและมีน้ำประปาใช้อย่างพอเพียงมีคุณภาพตามมาตรฐานมากขึ้น
		๓) ไฟฟ้าส่องสว่างทางและที่สาธารณะยังไม่สามารถดำเนินการครอบคลุมพื้นที่ได้ทั้งหมด	- ไฟฟ้า	- ทางและที่สาธารณะในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล	- ทางและที่สาธารณะมีแสงสว่างเพียงพอประชาชนได้รับความสะดวกในการสัญจรไปมาและป้องกันการเกิดอาชญากรรมได้

ที่	ขอบข่ายปัญหา	สถานการณ์ภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง	ขอบข่ายและปริมาณของปัญหา/ความต้องการ	พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย	แนวโน้มนาคต
๒	ด้านเศรษฐกิจ	๑) ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ	- ข้าว	กลุ่มอาชีพเกษตรกรทำนา	ในด้านการตลาด เช่น ประสานงานหรือจัดตลาดนัดเกษตรกรหากมีการปรับปรุงคุณภาพการผลิตหรือมีการแปรรูปราคาก็จะสูงขึ้นได้
		๒) สถานที่จำหน่ายแทรกแซงราคาตามนโยบายรัฐบาลไม่มีในพื้นที่	สถานที่จำหน่ายสินค้า	- กลุ่มอาชีพเกษตรกรทำนา ทำไร่ ทำสวน - ร้านค้า แผงลอย	- ในอนาคต อบต. จะเข้ามามีส่วนร่วมในด้านการตลาด
๓	ด้านสังคม	๑) สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนส่วนใหญ่ยากจน	สภาพความเป็นอยู่ยากจน	ประชาชน	- มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

	๒) เด็กและผู้สูงอายุบางครอบครัว ผู้สูงอายุอยู่ตามลำพัง และรับภาระในการดูแลเด็ก		- ผู้สูงอายุและเด็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล	- ผู้สูงอายุและเด็กได้รับการดูแลที่ดี
	๓) ศิลปะ วัฒนธรรม จารีต ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นถูกลืมนำไปมาก	- ศิลปะ วัฒนธรรม จารีต ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นถูกลืมนำไปมาก	- ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล	- ยกย่อง เชิดชูคนดีหรือปราชญ์ชาวบ้านในโอกาสต่างๆ เพื่อเป็นตัวอย่างแก่เยาวชนและประชาชน ศิลปะ วัฒนธรรม จารีต ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ไม่ถูกลืมนำไป
	๓) ศิลปะ วัฒนธรรม จารีต ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นถูกลืมนำไปมาก	- ศิลปะ วัฒนธรรม จารีต ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นถูกลืมนำไปมาก	- ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล	- ยกย่อง เชิดชูคนดีหรือปราชญ์ชาวบ้านในโอกาสต่างๆ เพื่อเป็นตัวอย่างแก่เยาวชนและประชาชน ศิลปะ วัฒนธรรม จารีต ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ไม่ถูกลืมนำไป

ที่	ขอบข่ายปัญหา	สถานการณ์ภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง	ขอบข่ายและปริมาณของปัญหา/ความต้องการ	พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย	แนวโน้มนาคต
๔	ด้านสิ่งแวดล้อม	๑) ที่ดินทำกินกำลังเสื่อมความอุดมสมบูรณ์ เนื่องจากการใช้สารเคมีจำนวนมาก	ดินเสื่อมความอุดมสมบูรณ์	กลุ่มอาชีพทำนาทำไร่	-ดินเสื่อมคุณภาพไปเรื่อย ๆ
		๒) การถือครองที่ดินกำลังจะเปลี่ยนไปจากเกษตรกร(ให้เช่า/ขายฝาก/จำนอง/ขาย)		กลุ่มอาชีพทำนาทำไร่	- ที่ดินจะตกอยู่ในมือนายทุนมากขึ้น
		๓) จำนวนขยะมีปริมาณมากขึ้นไม่มีการจัดการขยะอย่างถูกวิธี	สิ่งแวดล้อม	ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล	-มีการจัดการขยะที่ถูกวิธี - จัดให้มีที่ทิ้งขยะของท้องถิ่น

๕	ด้านบริหาร จัดการ	๑) การมีส่วนร่วมของ ประชาชนยังมีจำนวน น้อย	ประชาชน	ประชาชนในเขต องค์การบริหารส่วน ตำบลโพหนอง	- ประชาสัมพันธ์ให้ ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม ให้มากขึ้น - ประชาชนมีส่วนร่วมมาก ขึ้น
---	----------------------	--	---------	---	--